

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ
Факультет дизайну
Кафедра ергономіки і дизайну

Пояснювальна записка
дипломного магістерського проекту

на тему: Проектування творчої колекції моделей жіночих аксесуарів

Виконала: студентка групи МГДю-20
Спеціальності 022 Дизайн
освітньої програми Дизайн (за видами)

Олена КРАСЕНКО

Керівник к. мист. Євгенія ГОЛОВЧАНСЬКА

Рецензент _____

Київ 2021

Факультет дизайну
Кафедра ергономіки і дизайну
Спеціальність 022 Дизайн
Освітня програма Дизайн (за видами)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ергономіки і дизайну

Наталія ОСТАПЕНКО

“ _____ ” _____ 20 _____ року

З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНИЙ МАГІСТЕРСЬКИЙ ПРОЄКТ СТУДЕНТУ

Красенко Олені Василівні

1. Тема роботи: Проєктування творчої колекції моделей жіночих аксесуарів
Науковий керівник роботи Головчанська Євгенія Олександрівна канд. мист.
затверджені наказом закладу вищої освіти від
2. Строк подання студентом роботи: грудень 2021 р.
3. Вихідні дані до роботи: Тема дослідження, об'єкт, предмет, мета та завдання, результати допроєктних досліджень, творче джерело, трансформація творчого джерела, фор-ескізи та ескізи моделей, колаж творчого джерела, модель прогноз, художній образ споживачів, новітні матеріали та технології.
4. Зміст дипломної роботи (перелік питань, які потрібно розробити):
Вступ, Розділ 1 Допроєктні дослідження, Розділ 2 Графічна композиція колекції, Розділ 3 Конструкторський розділ, Розділ 4 Технологічний розділ, Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки.
5. Перелік графічно-наочного матеріалу: Тема дослідження, об'єкт, предмет, мета та завдання, результати допроєктних досліджень, творче джерело, фор-ескізи та ескізи моделей, кресленник загального виду, загальні висновки.

6. Консультанти розділів дипломного магістерського проєкту

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Головчанська Є.О. канд.мист		
Розділ 1	Головчанська Є.О. канд.мист		
Розділ 2	Головчанська Є.О. канд.мист		
Розділ 3	Головчанська Є.О. канд.мист		
Розділ 4	Головчанська Є.О. канд.мист		
Висновки	Головчанська Є.О. канд.мист		

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної магістерської роботи	Терміни виконання етапів	Примітка про виконання
1	Вступ	серпень 2021 р.	
2	Розділ 1 Допроєктні дослідження	серпень-вересень 2021 р.	
3	Розділ 2 Графічна композиція колекції	вересень-жовтень 2021 р.	
4	Розділ 3 Конструкторський розділ	жовтень 2021 р.	
5	Розділ 4 Технологічний розділ	листопад 2021 р.	
6	Висновки	листопад 2021 р.	
7	Оформлення дипломного магістерського проєкту (чистовий варіант)	грудень 2021 р.	
8	Здача дипломного магістерського проєкту на кафедру для рецензування	грудень 2021 р.	
9	Перевірка дипломного магістерського проєкту на наявність ознак плагіату	грудень 2021 р.	
10	Подання дипломної магістерського проєкту на затвердження завідувачу кафедри	грудень 2021 р.	

Студент _____ Олена КРАСЕНКО

Науковий керівник проєкту _____ Євгенія ГОЛОВЧАНСЬКА

Директор НМЦУПФ _____ Олена ГРИГОРЕВСЬКА

АНОТАЦІЯ

Красенко О.В. Проектування творчої колекції моделей жіночих аксесуарів – Рукопис.

Дипломна магістерська робота за спеціальністю 022 Дизайн освітньої програми Дизайн (за видами). – Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2021 рік.

В роботі досліджено сучасні тенденції моди щодо прикрас (на прикладі брошок) та конструктивні особливості виготовлення прикрас ручної роботи. Наводяться дані про історію виникнення та розвиток сучасних форм брошок. Виконано аналіз існуючих різновидів прикрас за різними класифікаціями. У роботі визначено основні характеристики споживача та проаналізовано модні тенденції цього сезону. Виконано розробку дизайн-проекту колекції брошок. Надано основні принципи виготовлення, охарактеризовано матеріали та обладнання. На основі отриманої інформації виготовлено колекцію прикрас.

Ключові слова: прикраси, брошки, колекція, бісер, комахи.

АННОТАЦИЯ

Красенко Е.В. Проектирование творческой коллекции моделей женских аксессуаров – Рукопись.

Дипломная магистерская работа по специальности 022 Дизайн образовательной программы Дизайн (по видам). – Киевский национальный университет технологий и дизайна, Киев, 2021 год.

В работе исследованы современные тенденции моды по украшению (на примере брошек) и конструктивные особенности изготовления украшений ручной работы. Приводятся данные об истории возникновения и развитии современных форм брошей. Анализируется информация о существующих разновидностях украшений по разным классификациям. В работе определены основные характеристики потребителя и проанализированы

модные тенденции этого сезона. Выполнена разработка дизайн-проекта коллекции брошей. Даны основные принципы изготовления, охарактеризованы материалы и оборудование. На основе полученной информации изготовлена коллекция украшений.

Ключевые слова: украшения, броши, коллекция, бисер, насекомые

SUMMARY

Krasenko O.V. Designing a creative collection of models of women's accessories - Manuscript.

Master's thesis in the specialty 022 Design – Kyiv National University of Technology and Design, Kyiv, 2021

The paper examines modern fashion trends in jewelry (for example, brooches) and design features of making handmade jewelry. Data on the history of the origin and development of modern forms of brooches are given. Information on the existing types of jewelry according to different classifications is analyzed. The paper identifies the main characteristics of the consumer and analyzes the fashion trends of this season. The design project of the brooch collection has been developed. The basic principles of manufacturing are given, materials and equipment are characterized. A collection of jewelry was made on the basis of the received information.

Key words: jewelry, brooches, collection, beads, insects

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1 ДОПРОЄКТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	11
1.1 Аналіз історичного розвитку дизайну брошок	11
1.2 Характеристика процесу проектування творчої колекції моделей брошок	15
1.3 Маркетингові дослідження. Дослідження сфери споживання, визначення групи споживачів брошок	18
1.4 Функціональний аналіз об'єкту проектування. Визначення споживчих вимог до брошок	25
1.5 Технологічний аналіз об'єкту проектування. Дослідження новітніх матеріалів, технологій виготовлення брошок	27
1.6 Аналіз модних тенденцій. Формування варіантів композиційного, конструктивного і пластичного рішення нової форми брошок відповідно сучасним тенденціям моди	33
Висновки до 1 розділу	40
РОЗДІЛ 2 ГРАФІЧНА КОМПОЗИЦІЯ КОЛЕКЦІЇ	41
2.1 Розробка творчої концепції	41
2.1.1 Визначення творчої концепції	41
2.1.2 Характеристика прогностичної моделі об'єкту проектування	44
2.1.3 Визначення проектних завдань, методів і засобів проектування творчої колекції моделей брошок	46
2.2 Розробка творчих ескізів моделей колекції брошок	47
2.2.1 Розробка творчої ідеї для створення колекції	47
2.2.2 Структурний аналіз творчого джерела і його трансформація в модель-образ	49
2.2.3 Розробка базової символ-форми колекції	54
2.2.4 Розробка ескізного ряду моделей колекції брошок	58
2.2.5 Розробка ескізного ряду моделей колекції брошок	60

Висновки до 2 розділу	63
РОЗДІЛ 3 КОНСТРУКТОРСЬКИЙ РОЗДІЛ	64
3.1 Розробка і виготовлення моделей творчої колекції брошок	64
3.1.1 Вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції	64
3.1.2 Вибір матеріалів	65
3.1.3 Виконання композиційно-конструктивного аналізу моделей колекції	69
3.2 Розробка сценарного образу творчої колекції брошок	71
Висновки до 3 розділу	73
РОЗДІЛ 4 ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗДІЛ	74
4.1 Вибір обладнання для виготовлення моделей брошок	74
4.2 Розробка технологічної послідовності обробки моделі брошок	75
4.3 Техніка безпеки при виготовленні моделей колекції	80
4.4 Виготовлення в матеріалі моделей колекції	84
Висновки до 4 розділу	86
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	89

ВСТУП

Актуальність теми дипломного проєкту зумовлена зростанням попиту на оригінальні прикраси нового дизайну, а також сучасними тенденціями в світі моди. Сучасні дизайнери визначили, що не зважаючи на вартість та матеріали виготовлення, саме ексклюзивність і неповторність виробу є трендом наступних сезонів. Виходячи з цього з'являється необхідність створення нових унікальних прикрас.

Прикраси завжди були невід'ємною частиною жіночого образу як в стародавні часи, так і в сучасності. Ще з бронзового століття люди намагалися прикрасити свій одяг. В нинішній час велика кількість нових матеріалів та технік дозволяють майстрам створювати нові, оригінальні та актуальні форми виробів. Так останнім часом все більшого розповсюдження набувають брошки ручної роботи. Поєднання модних тенденцій та особливостей проєктування нових форм дають можливість створювати ексклюзивні та екстраординарні прикраси.

Брошки протягом тисячоліть були важливим функціональним і декоративним елементом костюму. Кожна особистість прагне бути індивідуальністю та продемонструвати власне почуття стилю та смаку. Відповідно в брошках, як і в інших прикрасах, є великий потенціал для вираження авторської ідеї. Брошка може багато сказати про людину. Як будь-яка прикраса, це своєрідне сповіщення про себе навколишньому світу. Вони можуть бути скромними і стриманими, яскравими і кричущими, повсякденними і святковими, маленькими і значних розмірів, вони відмінно доповнюють одяг і є ключовою ланкою образу.

Метою роботи є проєктування творчої колекції моделей жіночих аксесуарів (на прикладі брошок), яка буде цікава для споживача середньої вікової групи з середнім рівнем матеріального забезпечення. Колекція – це група особистих прикрас, яка має одне призначення та спільне художнє вирішення.

Перед виготовленням колекції створюється технологічна карта, в якій зазначена послідовність операцій, потрібний інструмент та обладнання. Задача роботи – розробити ескізи майбутніх виробів для подальшого його виготовлення. Також робота передбачає визначення та структурний аналіз творчого джерела і його трансформацію в модель-образ, розробку ескізного ряду моделей колекції виробів та на основі опрацьованого матеріалу, створення колекції брошок.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань

- виконати допроектні дослідження для отримання вихідних даних до проектування колекції моделей жіночих брошок;
- проведення аналізу сучасного процесу проектування брошок;
- аналіз ринку, визначення групи споживачів та вимог щодо проектування жіночих брошок;
- створення фор-ескізів та ескізів, що формують образ майбутньої колекції;
- створення фінальних ескізів майбутньої колекції жіночих кольє;
- виготовити колекцію жіночих брошок у формі комах в матеріалі;
- опис матеріалів та обладнання, задіяних у процесі виготовлення.

Об'єкт дослідження – колекція брошок на основі аналізу сучасних модних тенденцій.

Предметом даного дослідження є процес створення творчої колекції брошок на фетровій основі.

Методи дослідження: описово-аналітичний метод дослідження, макетування, 3D моделювання та конструювання, що визначають вибір найкращого матеріалу і способу створення прикрас за розробленими ескізами.

Наукова новизна роботи полягає у створенні нової ідеї для жіночих прикрас з використанням інформації, отриманої під час проведення

досліджень потенційного покупця та практичних та естетичних вимог до колекції.

Апробація результатів дослідження творчу колекцію брошок представлено на міжнародному конкурсі творчих робіт «Prime Art», який проводився Вищою технічною школою в Катовіце в рамках реалізації Міжнародного наукового проєкту «Євроінтеграція в освіті, науці і культурі», а також на конкурсі творчих робіт «Youth Art» (5 лютого 2021р., Опольє).

Публікації:

Дизайн-проекування колекцій одягу за напрямом апсайклінг / О. В. Єжова, Г. Є. Суворкіна, О. В. Красенко, Е. В. Мельничук // Збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції текстильних та фешн технологій "KyivTex&Fashion" до 90-річного ювілею з дня заснування Київського національного університету технологій та дизайну, м. Київ, 20 жовтня 2020 року. – Київ : КНУТД, 2020. – С. 84-86.

Обсяг і структура дипломного проєкту. Дипломний проєкт викладений на сторінках комп'ютерного тексту (без додатків), складається зі вступу, чотирьох розділів, включає 6 таблиць, 48 рисунків, список використаних джерел містить 77 найменувань, додатки.

РОЗДІЛ 1

ДОПРОЄКТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Основною метою допроектних досліджень є різносторонній аналіз вихідної ситуації для якої розробляється проєкт. Для цього необхідно проаналізувати такі основні чинники як дослідження групи споживачів та визначення виробничих вимог, а також дати характеристику як існуючого так і перспективного асортименту виробів та визначити групу виробів в якості об'єкту для проєктування.

Результатом допроектних досліджень є створення творчої концепції, яка втілюється у художньому образі і у проєктованій колекції.

1.1. Аналіз розвитку дизайну брошок

Брошка – це одна з найдавніших прикрас. Слово «брошка» (англ. Brooch) походить від французького «broche», що в перекладі означає «довга голка». Така назва пояснюється початковим призначенням брошки – скріплювати одяг. А необхідність скріплювати одяг з'явилася тоді, коли людина вперше одягла на себе щось більше, ніж пов'язка на стегнах. Тому не дивно, що історія брошки практично дорівнює історії людства [26].

Початковою її функцією було скріплення одягу, але з часом це переросло в вид декоративної прикраси. Перші вироби були створені з кістки і дерева, колючок і шипів. З Бронзового століття брошка виготовлялася з металу – так з'явилися перші праобрази сучасних брошок, з замочками і кріпленнями. Пізніше брошки стали виконувати декоративну функцію прикраси одягу, з візерунками і орнаментом.

Брошка – це прикраса з історією, практично рівній історії людства. Вперше аналог брошки став відомий в бронзовому столітті, більше 5 тисяч років тому. Тоді брошка, вірніше, її прототип, мала дещо іншу конструкцію і називалася по-іншому – фібула. Це був найчастіше круглий, або овальний металевий виріб з двома отворами, через які просмикувалася товста шпилька, що скріплює брошку з тканиною (рисунок 1.1). У бронзовому столітті фібули

були поширені в Скандинавії, Угорщині, Північній Німеччині, а пізніше, в залізному столітті, практично на всій території Євразії. В залежності від території конструкція фібули могла відрізнятися. Крім круглих фібул, були ще кільцеподібні, а також прості платтяні шпильки.

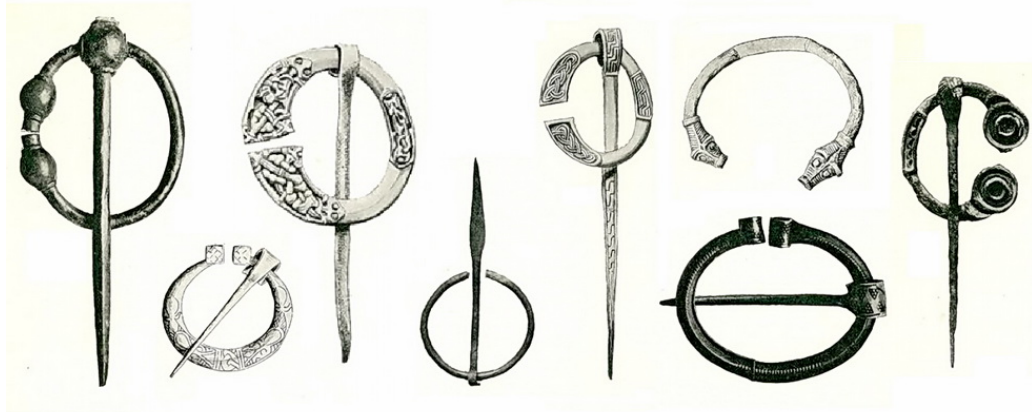

Рис.1.1 – Зображення фібул [59].

Селяни носили прості металеві фібули і шпильки; більш багаті і знатні персони могли дозволити собі фібули з золота і срібла зі вставками з дорогоцінним камінням – діамантами, сапфірами, рубінами, смарагдами (рисунок 1.2). Скло цінувалося нарівні з дорогоцінним камінням, тому часто у тогочасних прикрасах його можна побачити в одній прикрасі поруч з діамантами, або перлами. Існували також парні фібули, які іноді з'єднувалися ланцюжком.

Рис.1.2 – Фібула з сапфірами і шпінеллю. Рейн, Німеччина. 1340-1349рр. [60]

У Середньовіччі фібули не зазнали особливих змін. Але, крім них, в моду увійшли аграфи – нарядні шпильки для одягу, які скріплювали нижні краї сорочки, або просто одягали з декоративними цілями (рисунок 1.3). На середньовічних прикрасах з'явилося більше дорогоцінних каменів, а також більш складні зображення: сцени духовно-релігійного змісту, анімалістичні зображення – з різними тваринами (в ранню епоху зображення удостоювалося обмежене коло тотемних звірів), а також написи, герби і девізи. За часів раннього Ренесансу фібули і аграфи практично пішли з ужитку – в зв'язку з радикальною зміною моди, вони стали не потрібні.

Рис 1.3 – Аграф із зображенням Мадонни та святих. Німеччина XV ст. [60]

За часів раннього Ренесансу фібули і аграфи практично пішли з ужитку – в зв'язку з радикальною зміною моди, вони стали не потрібні. Але в XVII столітті вони повернулися – тепер вже виключно як прикраси, що скріплюють декоративні складки і фіксують драпірування на одязі. У XVIII столітті на брошках з'явилися підвіски і безліч вільно висячих частин (рисунок 1.4). Якщо в ранні і середні століття брошка являла собою маленьку картину, то тепер це була маленька об'ємна фігура. Банти, об'ємні квіти, гілочки і букети, метелики і навіть фонтани, суцільно в розсипах дорогоцінних каменів стали необхідною частиною нарядів багатих модниць. Існували особливі брошки для зачісок, брошки для спідниць, брошки для

корсажів, брошки для рукавів. Комплект брошок до одного костюму міг досягати 10 штук.

Рис 1.4 – Брошка-бант, 1650-1665 роки, Рейксмузей, Амстердам [61]

У XIX столітті брошки зіграли важливу роль в придворних вікторіанських традиціях. Брошками скріплювалися бархотки на шиях дебютанток на балах – крім натільного хреста, це було чи не єдина допустима прикраса для юної дівчини, котра вперше вийшла в світ. А коли чоловік королеви Вікторії, принц Альберт, помер, вона замовила собі спеціальну «жалобну» брошку в чорних каменях, в якій був захований локон волосся принца. Після цього деякий час «жалобні» брошки були популярні у знатних вдів. Як приклади «ювелірного атавізму» збереглися пряжки-аграфи – ними скріплювали королівські мантиї, одягу Папи Римського та інші традиційно-ритуальні облачення.

На межі XIX-XX століть ювелірну і модну індустрію захопив стиль арт-нуво, або модерн. У ньому поєднувалися природні мотиви і якісь «чарівні» зображення: з одного боку, шалено реалістичні емалеві квіти, дерева, комахи, а з іншого – не менш реалістичні феї і химери, що прикрашають брошки і дрес-кліпси.

До XX століття брошка стала певним символом вінтажності, елементом офіційного і богемного стилів одягу. Сучасна ж мода пропонує величезну різноманітність брошок – як за зовнішнім виглядом, так і за матеріалом.

Завдяки цьому на будь-якому костюмі знайдеться місце брошці, яка доповнить і підкреслить неповторний жіночий образ. Особливість брошки полягає в тому, що кріплення дозволяє її фіксувати на різному одязі, доповнюючи образ людини.

1.2. Характеристика процесу проєктування творчої колекції моделей брошок

Мода це суспільне явище, яке торкається всіх сфер життя людини. Прикраси завжди впливають на загальні тенденції в одязі, формування іміджу, оскільки прикраси є стильним доповненням до образу. Аксесуари виконують ряд важливих завдань, таких, як: поєднання одягу різних стилів; виявлення особистих переваг, пов'язаних з образом людини; здатність отримувати різні форми з використанням однакового одягу; стилізувати образ під певну епоху. Вишукані елементи в одязі, що дозволяють зробити образ завершеним і лаконічним, включають в себе різноманітні прикраси, а саме аксесуари. Аксесуари в одязі розглядаються, як спосіб вираження індивідуальності, інтересів, світогляду, причетності до певної субкультури і релігії. А також, як предмет, що використовується для доповнення зовнішнього вигляду, або стилю і найбільш до модних тенденцій [5].

В сучасному баченні дизайнерське проєктування передбачає вирішення одночасно, як образно-художніх, так і інженерно-технологічних проєктних завдань. В загальному розумінні основною ідеєю дипломного проєкту було створити естетичну модель сучасної брошки, генеруючи і використовуючи новітні технології.

Брошки стануть для власника історією, розповіддю, твором, і викличуть інтерес, так як у багатьох людей визначення «ювелірні прикраси» стереотипно пов'язані з тими виробами, що продаються на вітринах ювелірних салонів, створених в масовому виробництві. Відповідно високохудожні вироби, створені в одиничному екземплярі, цінуються своєю унікальністю і незвичайним виконанням, що, найчастіше, руйнує всі рамки

стереотипів і спантеличує людей, розширюючи їх сприйняття «ювелірних прикрас».

Брошка дозволяє детально розповідати історію, яку автор візуалізує. Декоративні брошки, як правило, це жіночі прикраси, і даний вид прикрас вибирають жінки з вишуканим смаком і витонченістю. Брошка дозволяє вигідно підкреслити індивідуальність і прикрасити навіть найпростіший образ, роблячи його особливим. Такі брошки можуть носити люди, які мають глибокий внутрішній світ і тонке сприйняття до оточення.

Так само брошка може розташовуватися на будь-якій ділянці костюма, що дає можливість вигідно підкреслювати певний предмет гардероба, або наряд в цілому, тоді як інші прикраси мають обмеження по розміщенню: каблучки – на руках, сережки – на вухах, браслети на кисті руки або ноги.

Одиночну брошку легко можна вписати в будь-який комплект одягу. Досить приколоти її на лацкан піджака або комір сукні і стильний образ буде закінчений. Розсип брошок вимагає одного загального стилю і певної кількості. Брошки в новому сезоні актуальні не тільки для жінок, але і для чоловіків. І ті й інші використовують прикраси на верхньому одязі: куртках, піджаках, блейзерах, кардиганах і жилетах. Це може бути акуратно згрупована комбінація брошок або кілька окремих аксесуарів [3].

Сьогодні брошки знову повертаються в моду, причому способи носіння цієї прикраси кардинально змінилися. Якщо історично брошку носили на лацкані піджака або сукні на десять сантиметрів нижче лінії плеча, то сьогодні брошкою можна прикрасити будь-яку частину костюма, помістити брошку на талію або нижній край піджака, а також на сумку, спідницю, брюки, рукавичку або капелюх (рисунок 1.5).

Рис. 1.5 – Приклади розташування брошок: а) – Dolce & Gabbana; б) – Chanel; в) – Marc Jacobs; г) – David Charles; д) – Stella McCartney;

Концепція розробляється на основі прогнозу, який втілюється у колекціях матеріалів для виготовлення прикрас із врахуванням новітніх тенденцій в виробництві брошок та врахуванні модних форм брошок, які демонструвалися, наприклад, на ювелірних виставках «VicencoOro» (Італія), «BazelWorld» (Швейцарія), «ЮвелірЕкспо» (Україна) [2, 4].

В даній роботі об'єктами дизайну брошок стали не тільки продукт дизайнерської уяви художника, а й втілення дизайнерської ідеї в поєднанні з абсолютно конкретними завданнями, щодо створення колекції брошок у формі комах із базисним поєднанням дизайнерських рішень, щодо проєктування форм брошок на рівні формування концепції, як цілісної системи взаємопов'язаних елементів.

Натомість в проєкті був виконаний креативний пошук розробки дизайнерського бачення, щодо сучасного дизайн-проєктування із цілю переосмислення існуючих стереотипів арт стилістики брошок із застосуванням основ удосконалення класичного методу їх проєктування, завдяки чому значно збільшилася область їх застосування, а також зросла популярність.

В концепції колекції брошок задіяна типова технологія виготовлення брошок, які мають фетрову основу і виконуються шляхом пришивання і приклеювання деталей, а саме:

1. створення ескізу;
2. втілення ідеї в матеріалі;
3. кінцеве оформлення виробу.

На технічному рівні описана вище технологія дозволяє створювати досить перспективні та сучасні брошки [35]

При розробці брошок обрано застосувати принцип розумної компактності. За рахунок обраного принципу брошки мають бути не тільки привабливими, але і зручними при носінні.

При розробці дизайну брошки враховувалися не тільки оригінальність і презентабельність виробу, а й те, яким способом вона буде утримуватися на одязі, або на інших аксесуарах – ця вимога диктується не тільки міркуваннями зручності, а й міркуваннями практичності.

З огляду на всі факти, вирішено виконати колекцію прикрас на основі арт стилістики надаючи брошкам із фетровою основою витонченої проєктної форми комах [34].

1.3 Маркетингові дослідження. Дослідження сфери споживання, визначення групи споживачів брошок

Маркетингові дослідження – це форма дослідження, яка фокусується на дослідженні та розумінні поведінки, бажань та уподобань споживачів, конкурентів та ринків в економіці. Якість маркетингових рішень

визначається станом інформації, важливих для прийняття рішень. Для проектування прикрас (на прикладі брошок) необхідно керуватись основними ознаками характеристики споживачів. У таблиці 1.1 представлено матрицю ознак споживача брошок.

Таблиця 1.1

Матриця ознак споживача

Група ознак	Назва ознаки	Варіанти ознаки
1	2	3
Антропометричні	Стать	Жіноча
	Вікова група	20-50 років
	Тип фігури	Немає значення
Психологічні	Тип характеру	Екстраверт, інтроверт
	Тип темпераменту	Сангвінік
	Відношення до модних тенденцій	Слідкує за модою
Соціально-демографічні	Місце проживання	Місто
	Рівень забезпечення	Середній

Отже, колекція прикрас буде розроблятися для жінок середньовікової групи. За психологічними ознаками особистості це має бути екстраверт або інтроверт, за типом темпераменту сангвінік, які мають відчуття стилю – слідкують за модними тенденціями, проживають у місті та мають середній рівень заробітку.

Загальна структура ринку прикрас за категорією «брошки» включає в себе і продукцію зарубіжних виробників. Виробники Польщі, Туреччини імпортують на український ринок ювелірні вироби «брошки» із золота. Дослідження показали, що не дивлячись на високу конкурентоздатність ювелірної галузі, значна частина її потенціалу не використовується. Частка

імпорту продукції категорії «брошки» на українському ринку становить 14,5%. При цьому лєвова його частка (до 91%) це вироби брошки зі срібла з Індії, Таїланду та Східної Азії.

Розвиток ювелірного ринку формує зростаючий попит на його дослідження. На розвиток ювелірного ринку в Україні в першу чергу впливають економічні фактори. Зниження доходів населення в період кризи і прихід в Україну світових ритейлерів ринку біжутерії та аксесуарів, призвело до того, що ринок ювелірних прикрас вступив в лєбову конкуренцію з ринком біжутерії. Якщо 20 років тому ювелірні прикраси вважалися непоганим капіталовкладенням, то тепер їм відводиться роль аксесуара. У порівнянні з ювелірними прикрасами у біжутерії є вагома перевага: вона дешевше (що важливо в посткризових умовах) – можна дозволити собі купувати аксесуари під будь-який наряд, постійно оновлюючи колекцію. До того ж виробники біжутерії набагато швидше реагують на мінливу моду, ніж ювеліри.

В цілому ринок біжутерії займає 39% ринку аксесуарів. За даними компанії Esper Group, ринок біжутерії на сьогоднішній день заповнений порядку на 45%.

На сьогоднішній день на ринку найбільшу частку займають ювелірні прикраси зі вставками, їх сумарна частка дорівнює 60-70%. При цьому на частку виробів зі вставками з недорогоцінних каменів припадає 40%, а зі вставками з дорогоцінних каменів – 25%. На частку виробів без вставок припадає 35%.

На думку аналітиків, основна частка на ринку ювелірних виробів займає низький і середній ціновий сегменти, на частку високого цінового сегмента і сегмента класу «люкс» припадає близько 15-20%.

Все більшої популярності набувають чоловічі вироби: запонки, шпильки і затиски для краваток. Однак перші місця будуть продовжувати займати перстні, сережки і кулони [17].

Асортимент прикрас категорії «брошки» розрахований на споживачів від 20 до 80 років [19]. На вітчизняному ринку брошок розрізняють три сегменти споживачів:

- ✓ споживачі дешевої брошкової біжутерії;
- ✓ споживачі середньої цінової категорії;
- ✓ споживачі дорогої цінової категорії.

В міру зростання і розвитку ринку брошок співвідношення сегментів споживачів на ринку змінювалося. Так, наприкінці 1990-х років 90% продажів брошок припадало на споживачів дешевої брошкової біжутерії. На сьогоднішній день у натуральному вираженні майже 50% від кількості споживачів брошок належить споживачам дешевій продукції, 40% – продукції середнього цінового діапазону і 10% – дорогим виробам під брендами відомих майстрів і будинків моди [3, 8].

Формат продажів середнього цінового сегмента від 420-2500 грн. – прилавково-вітринні секції і бутики великих торговельних центрів, відділи універмагів, інтернет-магазини, а також невеликі спеціалізовані магазини. Як правило, це біжутерія вітчизняних, німецьких, французьких та італійських фірм (Grey Stone, Bijoux Land, Selena, Iness M. Paris, «Еталон-Женаві», «Альтес», «Авеню» та ін.), а також деяких китайських та корейських виробників [3, 8]. Ця група складає не менш 40% продажів у натуральному вираженні. На виробі дорогих брендів брошок припадає приблизно 10% загального обсягу продажів.

У цьому сегменті в основному працюють імпортери дорогого одягу і парфумерії, які самостійно купують для своїх магазинів прикраси відомих майстрів. До цієї групи входять прикраси відомих торговельних марок — Yves Saint-Laurent, Christian Dior, Ted Lapidus, Christian Lacroix, Kenzo, Valentino та ін.

На 2021 рік в інтернет-магазинах, каталогах і полицях butikів можна зустріти наступні різновиди брошок:

- брошки в стилях бароко, рококо, арт-нуво тощо;

- зодіакальні символи - сузір'я, тематичні зображення зодіакального кола;
- абстрактні і геометричні композиції;
- предмети і символи навколишнього середовища;
- прикраси, створені під впливом вражень від природи - рослинні орнаменти, квіти з каменів, вигнуті лінії металу, що нагадують ліани;
- тварини – сови, черепахи, коти;
- комахи – дуже популярні прикраси у вигляді мух, бабок, метеликів, бджіл.

Елегантно і одночасно яскраво виглядають брошки Swarovski, які не потребують додаткової реклами. Вони сяють на сонці і демонструють чудовий смак своєї господині, не тьмяніють з часом [17].

За географією споживання основна частина споживачів брошок зосереджена в великих містах – Києві, Харкові та Одесі. Жителі столиці із середніми доходами і традиційними уподобаннями, вони довіряють продукції переважно вітчизняних виробників.

Другу групу складають ті, чиї доходи є достатніми, щоб оцінити не тільки метал, з якого виготовлено прикрасу, але і бренд, і ексклюзивність моделі. Порядку 50% респондентів вважають за краще вироби зарубіжних компаній, вироби українських фірм вважають за краще купувати 32%.

Вітчизняні виробники випускають, в основному, срібні вироби. У загальному обсязі споживання, ювелірні вироби категорії «брошки» зі срібла є найпопулярнішими, оскільки даний товар не такий дорогий, як вироби із золота. Також кризові явища в економіці змушують споживачів переглянути свої витрати по відношенню до предметів розкоші.

Розглядаючи структуру експорту прикрас за видами дорогоцінного металу, можна відзначити, що Україна постачає більше срібла, ніж золота.

Незважаючи на те, що динаміка виробництва досліджуваної продукції знижується з кожним роком, обсяг експорту з України все ж зростає. Однак, обсяги поставок є низькими, оскільки весь товар споживається на

внутрішньому ринку. Із загальної структури імпорту ювелірних виробів, в Україну завозиться більше срібла, ніж золота.

Споживачами ювелірних виробів можуть бути, як жінки, так і чоловіки. Частка ювелірної продукції, розрахованої на чоловіків, останнім часом помітно зросла і становить від 10 до 30% від продажу роздрібної точки. Ювелірні прикраси є низькочастотним товаром. Так, більше 50% споживачів купують ювелірні прикраси 1 раз на рік, або рідше [15].

Існують два сезонні піки продажів ювелірних прикрас: в період свят 14 лютого – 8 Березня і Новий рік – Різдво. На ці свята доводиться до 80% річного обсягу продажів. Сезоном з найбільш низькими продажами є літо.

Ринок ювелірних прикрас категорії «брошки» є класичним окремим випадком «Ринку Емоцій». Залежно від мотиву покупки людей, які купують прикраси, можна сегментувати на вісім основних категорій [12]. Придбання ювелірних виробів категорії «брошки» для особистого користування:

- ✓ відповідність моді, доповнення стилю («модник»);
- ✓ позначення приналежності до певної соціальної групи («учасник»);
- ✓ задоволення від покупки, бажання зробити собі приємне («гедоніст»);
- ✓ збереження накопичених заощаджень, або отриманих доходів («інвестор») [29];
- ✓ придбання ювелірних виробів в подарунок;
- ✓ прояв щедрості, піднесене дарувальника в очах обдаровуваного («нарцис»);
- ✓ прояв турботи і уваги до обдаровуваного, бажання зробити приємне іншому («романтик»);
- ✓ підтвердження власного статусу за рахунок «прикраси» партнера («хвалько»);
- ✓ компенсація традиції дарувати подарунки до свят, вимушена покупка («зануда») [17].

У ці мотиваційні категорії укладається більшість причин покупок прикрас. Можливі випадки перетину і взаємодоповнення цих мотивацій, але панує в процесі прийняття рішення про покупку тільки одна з категорій [19].

До основних факторів, що впливає на вибір прикраси можна віднести [27]:

- ✓ дизайн виробів;
- ✓ ціна;
- ✓ якість;
- ✓ виробник.

Ціна і дизайн виробу мають вирішальне значення для 65% покупців. Причому перше – головне для 71% жінок, а друге – для 62% чоловіків. Майже 55% тих і інших приділяють велику увагу якості виконання.

До основних факторів, що впливає на вибір ювелірного магазину можна віднести:

- ✓ широкий асортимент;
- ✓ якість виробів;
- ✓ місце розташування магазину;
- ✓ наявність акцій / знижок [33].

Торгівля аксесуарами категорії «брошки» програє багатьом іншим сегментам ринку товарів масового споживання по силі і частоті впливу на споживача. Виробники неохоче витрачають гроші на рекламу своєї продукції. Просування ювелірної продукції здійснюється за рахунок роздрібних операторів [32]:

- ✓ реклама в ЗМІ (телебачення, радіо, преса, інтернет);
- ✓ зовнішня реклама (вивіски, розтяжки, банери);
- ✓ друкована продукція (буклети, флаєри);
- ✓ ювелірні виставки.

У таблиці 1.2 представлено визначення виду прикрас для проектування брошок у формі комах метеликів та бабок. Основу колекції можуть складати класичні моделі брошок.

Відповідно розроблена колекція прикрас орієнтована на жінок 20-35 років, з доходами 500-700 дол. у місяць, які ведуть активний спосіб життя, мають представницький вид діяльності і можуть витратити на прикраси (аксесуари) 10% доходів.

Таблиця 1.2

Визначення виду прикрас для проектування брошок у формі комах метеликів та бабок

Ознака	Варіанти ознаки
Сезон, кліматична зона	Всесезонні
Статус споживача	Творча діяльність
Ситуація використання	Приміщення, презентація жіночих прикрас Повсякденна прикраса
Призначення	Колекція повсякденних прикрас для жінок
Асортимент	Брошки у формі комах

Таким чином, характеристика споживачів дає можливість визначити основні ситуації використання брошок, запропонувати можливі варіанти видів прикрас.

1.4 Функціональний аналіз об'єкту проектування. Визначення споживчих вимог до брошок.

Споживчі властивості виробу – це властивості, які виявляються в процесі споживання або використання виробу споживачем для задоволення матеріальних і культурних потреб. Як правило, споживчі властивості є складними властивостями (зручність використання, надійність, безпека товару), утвореними сукупністю простих властивостей. Споживчі властивості визначають споживну вартість товару (цінність, корисність для людини).

Товарознавці виділяють наступні групи споживчих властивостей товарів [14]:

- властивості призначення (функціональні, соціальне призначення, властивості класифікаційного призначення):
 - надійність (довговічність, безвідмовність, ремонтпридатність, сохрняємость);
 - ергономічні властивості (антропометричні, фізіологічні, психологічні, психофізіологічні);
 - естетичні властивості;
 - безпека та екологічні властивості.

Відповідно до концепційного бачення представлення сучасних брошок доцільно зосередитися на наступних вимогах, що пред'являються до виробу:

- виріб повинен бути красивим, оригінальним, відповідати моді. колір, форма повинні гармонійно поєднуватися в ньому;
- виріб виготовляється з безпечних матеріалів;
- бажано, щоб виріб був універсальним;
- виріб повинен бути якісно виготовлений та надійний.

Основні позиції споживчих вимог до виробу представлені в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3.

Споживчі вимоги до виробу

Функції прикрас	Вимоги до прикрас	Властивості
1	2	3
1.Естетичні	Відповідність сучасному стилю та моді	Відповідає
	Стиль	Романтичний
	Форма	Комахи (метелики, жуки)
	Кольорове рішення	Різнокольорова гама
	Фактура основного матеріалу Особливості доповнень (вставок)	Бісер Цирконій
	Досконалість композиційного рішення	Сучасні підходи в стилістиці брошок
	Художньо-декоративне оздоблення	Бісер та перлини

	Конструктивно-декоративне оздоблення	Виточені та плавні лінії
2. Функціональні	Призначення	Повсякденне носіння на верхньому одязі
3. Ергономічні	3.1 Психофізіологічні вимоги: - маса виробу	20-25 г
	3.2 Гігієнічні вимоги: - матеріал	Екошкіра, фетр
	3.3 Антропометричні: - вікова група	Середня
4. Експлуатаційні	Зручність користування	Досить зручна
	Зносостійкість матеріалів та елементів конструкції:	Середнє
	Стійкість кольору матеріалів	Середнє
	Стійкість матеріалів та деталей виробу до розривних навантажень	У відповідності до табл 1.4
5. Соціальні	Товарний вигляд виробу	У формі комахи.
	Приблизна ціна виробу	15-20у.е.

Таким чином в даному підрозділі були досліджені основні споживчі вимоги до виробу.

1.5 Технологічний аналіз об'єкту проєктування. Дослідження новітніх матеріалів, технологій виготовлення прикрас.

Велике різноманіття сучасних прикрас ручної роботи зумовлює актуальність дослідження новітніх стилів та матеріалів, технік, а також нетипових й незвичних принципів комбінування. На сьогоднішній день розробка та використання нових художніх засобів а також поєднання непоєднаних елементів ставить авторські прикраси на достатньо новий рівень. Варто зазначити, що сучасні технічні здобутки, дають необмежені можливості для винайдення нових, оригінальних форм виробів.

Для виготовлення брошок ручної роботи застосовують наступні техніки: сутажна, фріволіте, комоно, канзаші, бохо, фелтинг, бісероплетіння. Нижче розглянемо детальніше кожен техніку.

Сутажна (англ. Soutache, Lace) – техніка вишивки брошки основою для якої є сутаж (тонкий, щільний, шовковий шнур пласкої форми). Завдяки пласкій формі він рівно прилягає до тканини, а розкішний блиск і хороша гнучкість сприяє створенню декоративних хвиль, петель, різноманітних вузлів (рис. 1.6).

Рис. 1.6 – Приклад сутажних брошок [62]

Фриволіте (англ. tatting) – це вузликова техніка плетіння мережива за допомогою човника або голки. При виготовленні брошок в даній техніці також використовують бісер та намистини, які вплітаються в мереживо (рис. 1.7).

Рис. 1.7 – Приклад брошок в техніці фриволіте [63]

Комоно – техніка виготовлення брошок за допомогою легких та м'яких тканин. Ця техніка виникла в Японії завдяки ощадливому ставленню її мешканців до національного виду одягу – кімоно. Спершу, брошки комоно виготовлялися із шматків тканин зі старих кімоно. Сучасні майстри використовують із залишків найрізноманітніших текстильних виробів. Прикраси збираються вручну з м'якої нещільної тканини за допомогою голки та нитки. Крім того, для роботи використовуються намистини, а для закріплення брошки на одязі потрібна застібка. Готові брошки у вигляді квітів, виконані в техніці комоно, чудово виглядають як доповнення до бавовняного, джинсового та лляного одягу (рис. 1.8) [64].

Рис. 1.8– Варіанти брошок комоно [65]

Канзаші – в основі цієї техніки лежить оригамі – японське мистецтво перетворення плоского предмета в об'ємний. Повна назва цієї техніки – цумами канзаші. Саме слово «tsumami» перекладається як «защипнути». За допомогою щипчиків складають шматочок шовку – майбутню пелюстку квітки – і наклеюють на основу. Так пелюстки складаються в квітку. Такі брошки раніше служили прикрасою шпильок для зачісок гейш, яка мала назву канзаші. Вона дала назву новому виду декоративно-ужиткового мистецтва. Сьогодні брошки канзаші – гарний, яскравий та модний аксесуар, яким можна прикрасити як одяг, так і волосся (рис. 1.9) [64].

Бохо (англ. boho) – техніка виготовлення брошок в якій навмисно, продумана недбалість. Дана техніка поєднує в собі безліч стилів, кольорів, технік та матеріалів (рис. 1.10).

Рис. 1.9 – Приклади брошки виконаних в техніці канзаші [65]

Рис. 1.10 – Приклад брошки виконаної в техніці бохо, [66]

Фелтинг або валяння – такі брошки виконуються у техніці сухого або мокрого валяння. Також для декорування валяних брошок використовують бісер та намистини, мереживо та фурнітуру (рисунок 1.11).

Рис. 1.11 – Приклад брошок у техніці мокрого та сухого валяння [67]

Бісероплетіння – одна з найпопулярніших технік виготовлення брошок. Такі брошки виконуються методом нанизування різних намистин, бісеру, стекляруса та пасток (рисунок 1.12).

Рис. 1.12 – Брошки, виконані в техніці бісероплетіння [68]

Стрімкий розвиток сучасних технологій та величезне різноманіття матеріалів дозволяє митцям створювати нові, неповторні техніки виготовлення.

Однією з інноваційних технік створення прикрас є техніка — вітраль. Вітраль — це органічна однокомпонентна смола. Особливістю даної техніки є способи нанесення смоли на основу, в результаті чого утворюється тонка та міцна плівка по контуру (рис. 1.13).

Рис. 1.13 – Приклад використання техніки вітраль [69]

Вітражні прикраси з акрилового скла в поєднанні з металевими елементами набувають все більшої популярності. Ця сучасна техніка є похідною від давнього мистецтва емалі, яка налічує не одне тисячоліття. Принцип створення зображення з акрилового скла аналогічний до принципу перегородчастої емалі. Акрилові матеріали стали не аби як популярні в сучасному декоративно-ужитковому мистецтві (рис. 1.14).

Рис. 1.14 – Приклад використання вітражу в прикрасах [70]

Найбільш інноваційною технологією виготовлення ювелірних виробів є 3D моделювання деталей та виготовлення виробів за допомогою 3D принтерів (рис. 1.15).

Рис. 1.15 – Приклад брошки виконаної за допомогою 3D принтера

Таким чином було проведено технологічний аналіз об'єктів проєктування, досліджено сучасні технології виготовлення брошок.

1.6 Аналіз модних тенденцій. Формування варіантів композиційного, конструктивного і пластичного рішення нової форми брошок відповідно сучасним тенденціям моди

Для брошок у новому сезоні актуальні поєднання металу різних відтінків (срібла та золота), квіткові та анімалістичні мотиви, контраст золота та яскравого каміння, яскравий декор, великі геометричні або хитромудрі форми, брендова символіка, багатошаровість декоративних елементів, бароко та вінтажні стилі. Приклади актуальних брошок надано на рисунку 1.16.

Сьогодні брошки знову повертаються в моду, причому способи носіння цієї прикраси кардинально змінилися. Якщо історично брошку носили або на

комірі, або на десять сантиметрів нижче лінії плеча, то сьогодні брошкою можна прикрасити будь-яку частину костюма, помістити брошку на талію або нижній край піджака, а також на сумку, спідницю, рукавичку або капелюх (рис. 1.17).

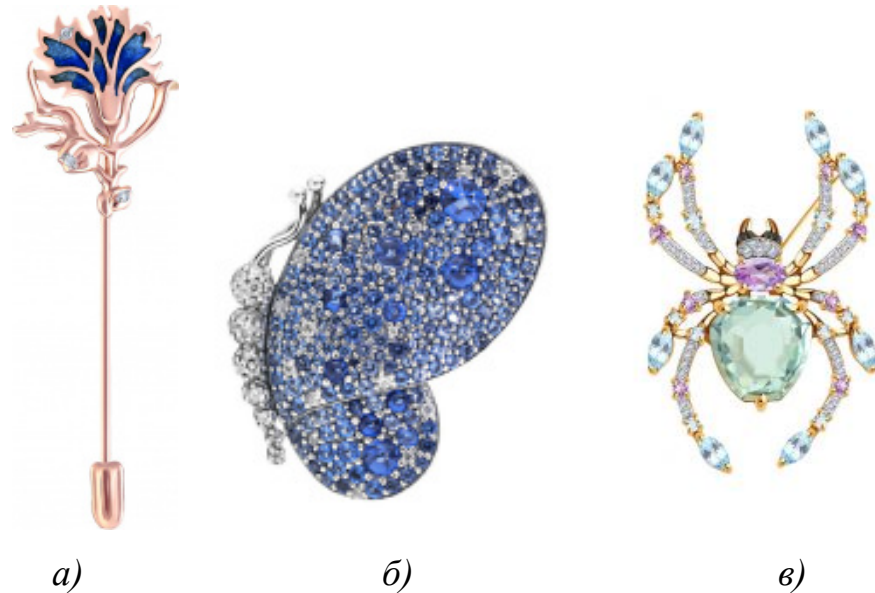

Рис.1.16 – Приклади актуальних брошок 2021-2022 рр.: а) – Kabarovsky; б) – Pandora; в) – Sokolov [71]

Рис. 1.17 – Приклади нестандартних способів носіння брошок, Dolce & Gabbana; Erdem Spring [72]

В цьому сезоні особливо актуально носити брошки не поодинці, а групуючи їх у так звані сети. При цьому важливо керуватись певним правилом поєднання стилістичних або ж кольорових рішень (рис. 1.18).

Рис. 1.18 – Приклади використання сетів брошок, [73]

Особливої популярності в сезоні набувають брошки-значки. Дизайнери у своїх колекціях пропонують гармонійно поєднувати їх між собою. (рис.1.19). Також варто зазначити, що використання емалі в таких виробах набуває все більшої популярності.

У новому сезоні такі відомі дизайнери як Giorgio Armani, Chanel, Dolce & Gabbana в своїх колекціях пропонують використання масивних текстильних брошок у вигляді квітів (рис.1.20).

В 2021р. комахи стали новим трендом на тижнях моди в Парижі, Лондоні та Мілані. Вишукані брошки у формах комах прикрасили намиста, сукні та костюми моделей. Найбільше брошки були представлені у колекції дизайнерів Dolce & Gabbana (рис.1.21).

Рис. 1.19 – Приклади доповнення образів брошками-значками, Chloé осінь-зима 2020/2021 [74]

а)

б)

в)

Рис. 1.20 – Приклади використання в костюмі великих, об'ємних брошок: а) – Giorgio Armani, колекція весна-літо 2022; б) – Chanel; в) – Dolce & Gabbana [74]

Рис. 1.21 – Приклад брошок у формі камах, Dolce & Gabbana [75]

Дизайнери будинку моди Lanvin розміщували брошки у вигляді величезних мух та бабок золотого і срібного кольорів на жіночні силуети та створили принципове бачення творчого формування концепцій брошок сучасності для суконь у вигляді чорних метеликів і менш привабливих зелених жуків, що покривають білий костюм (рис. 1.22).

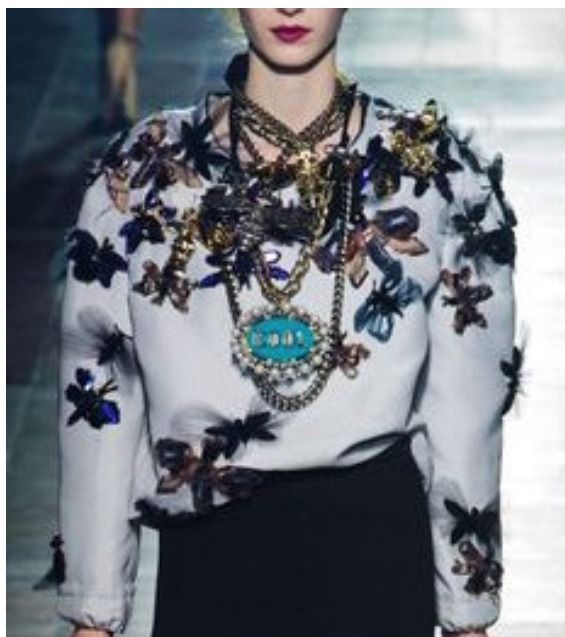

Рис. 1.22 – Приклад використання брошок у вигляді метеликів та бабок, Lanvin [76]

Брошки в формі комах символізують і передають найважливіші сильні емоції та семеричну містичність природи. Завдяки своїй красі, барвистому візерунку на крильцях і витонченості цей символ міцно закріпився серед популярних художніх мотивів для брошок.

Незважаючи на різноманітність і суперечливість тлумачення символу метелик, прикраси з цими трепетними та яскравими комахами продовжують підкорювати серця любителюк чудових прикрас.

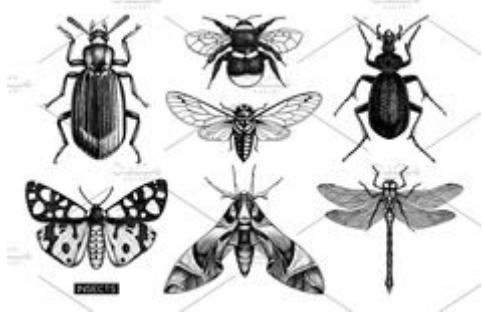

Акcesуари-метелики і прикраси у вигляді метеликів останнім часом стали одним з модних напрямів, хоча ювеліри різних часів, втілюючи красу природи в своїх виробах та завжди звертали свій погляд на ці чудові комахи.

Проаналізувавши модні тенденції була розроблено матрицю композиційно-конструктивних рішень брошок, які відповідають напрямку моди.

Таблиця 1.4

Ознаки композиційно-конструктивного рішення брошок за напрямком
моди

Шифр ознаки	Назва ознаки	Варіанти ознаки	
		Перелік	Зображення
1	2	3	4
	Асортимент	Брошки	
	Призначення	Колекція повсякденних прикрас для жінок	
	Тип споживача	Жінки середньовікової групи	
1. Ознаки форми			

1.1	Стильове рішення	Ентомофауна	
1.2	Об'ємність форми	Мала	
2. Ознаки основного матеріалу			
2.1	Вид	Фетр	
2.2	Кольорова гама	Пастельні кольори: білий, рожевий, срібний, чорний, синій	
3	Оздоблення	Намистини, паетки, бісер, стрази	

Висновки до розділу 1

В розділі було виконано допроектні дослідження, досліджено історію виникнення брошок. За даними маркетингових досліджень було досліджено сферу споживачів та проведено функціональний аналіз виробів. Визначено, що споживачем колекції брошок жіночих є жінки віком 20-35 років, з доходами 500-700 дол. у місяць, які ведуть активний спосіб життя, мають представницький вид діяльності і можуть витратити на прикраси (аксесуари) 10% доходів.

У розділі надано характеристику процесу проектування творчої колекції брошок, визначено споживчі вимоги до колекції брошок. Проаналізовано існуючі та новітні технології виготовлення брошок, сучасні тенденції дизайну брошок, на підставі яких було створено матрицю композиційно-конструктивних рішень брошок.

РОЗДІЛ 2

ГРАФІЧНА КОМПОЗИЦІЯ КОЛЕКЦІЇ

2.1 Розробка творчої концепції

Концепцією називають певний спосіб розуміння ідей, явищ або систему поглядів на ті чи інші процеси.

Творча концепція – це основна ідея, смисловий напрям цілей, завдань і засобів проектування творчої колекції ювелірних виробів. Процес формування творчої концепції має авторський характер проєктувальника, втілює його погляд на проблему, що породжує необхідність розробки проєкту. Проектування творчої колекції передбачає втілення концепції моди на майбутнє, нових стилів і тенденцій в ювелірних виробках [14].

Сучасна ж мода пропонує величезну різноманітність брошок – як за зовнішнім виглядом, так і за матеріалом та способом кріплення. Досить велике різноманіття брошок дає можливість класифікувати їх у різні угруповання. Детальна класифікація видів брошок наведена на рисунку 2.1.

Брошки – це дуже різноманітний та популярний вид прикрас. Вони складаються з декоративної частини та рухомої голки. Брошки виготовляють різних форм, матеріалів, розмірів, зі вставками або без них. Їх можна класифікувати за різними угрупованнями:

- за способом виготовлення;
- за видом матеріалу;
- за типом застібки;
- за призначенням;
- за місцем розташування.

В нашому випадку доцільно окреслити загальну концепцію проєктного виробу брошок, яка зводиться до їх універсального застосування із відповідним підкресленням жіночого образу. Для цього в першу чергу

було звернуто увага на те, наскільки проектна колекція зможе поєднатися із сучасним повсякденним жіночим одягом.

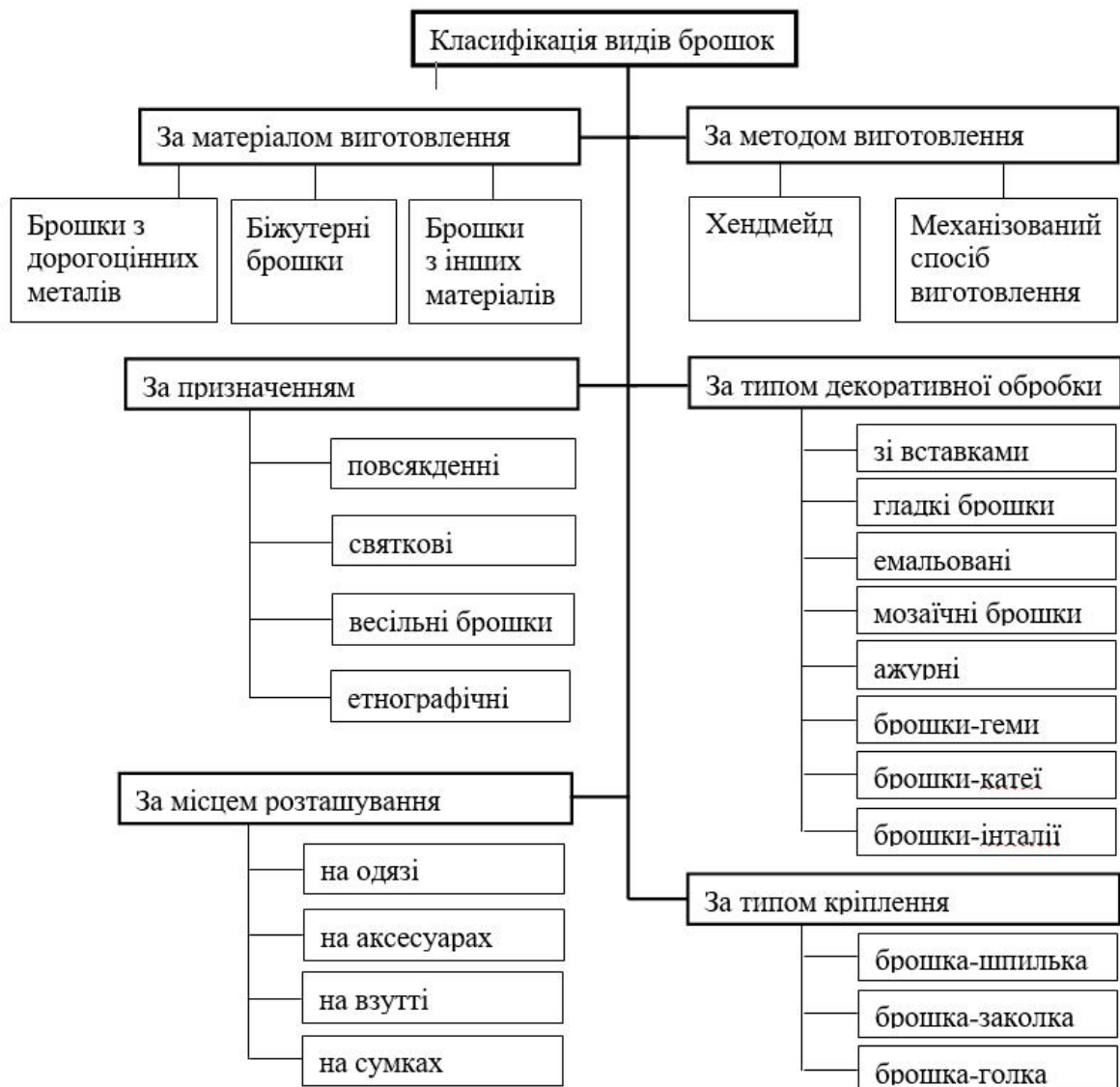

Рис. 2.1 – Класифікація сучасних брошок

2.1.1 Визначення творчої концепції

За даними першого розділу дипломної роботи було, що колекція прикрас буде створена для жінки віком 20-35 років, з середнім рівнем заробітку, за типом темпераменту сангвінік, за типом характеру екстраверт або інтроверт, жінки, які слідують модним тенденціям та проживають у місті. Для кращого розуміння було створено колаж образу споживача (рис 2.2).

середнього розміру або більші, їх можна розташовувати на одязі та інших аксесуарах (сумках, капелюхах тощо), добре поєднуватися з іншими декоративними елементами, прикрасами, брошками.

Більш габаритні прикраси, краще підходять для верхнього одягу. Брошку можна носити не тільки на пальто, або на жакеті, а також нею можна прикрасити сумку, шарф, капелюх, ремінь брюк і навіть кишені джинсів. Такий об'ємний аксесуар може виступати, як акцент всього образу і підкреслювати виграшні сторони вашої фігури.

Маленькі брошки підійдуть для більш легкого одягу, такі як: футболки, майки, сорочки і т.д. Такі брошки будуть актуальні для дівчат будь-якого віку і різних типів фігури [22]. Завдяки лаконічності декоративних рішень, вироби можна поєднувати з різними образами, в кожному з яких вони будуть доречні.

Внутрішня сила, дисциплінованість і націленість на результат цих жінок відображається і в одязі. При цьому важливими є елементи та аксесуари, що вказують на ніжність та жіночність серця цих жінок. Брошки у вигляді метеликів та бабок надають легкість образу і тінь деякої легковажності, що сприяє легшому сприйняттю жінки і кращій комунікації з оточуючими.

2.1.2 Характеристика прогностичної моделі об'єкту проєктування

Брошки у вигляді метеликів і бабок є дуже популярними серед виробників ювелірних прикрас і біжутерії. Найчастіше дизайнери намагаються якомога реалістичніше передати структуру тіла і крил метеликів. Для цього використовують різні техніки – гарячої емалі, дорогоцінне і напівдорогоцінне каміння, кристали, а також різні інші техніки, які не є класичними для створення біжутерії.

Наприклад, мушки від Boucheron в стилі арнуво виконані із золота в техніці гарячої вітражної емалі. Доповнення брошки діамантами і сапфірами тільки посилює враження надзвичайної розкоші.

Брошки у вигляді бабок випускалися і під маркою Tiffany & Co. Майстри цього ювелірного дому збирали тільце з окремих ланок, а крильця кріпили на пружинках. При русі людини така бабка ледве помітно тремтіла, немов збиралася злетіти [41].

У якості прогностичної моделі об'єкту проектування було обрано брошки естонського дизайнера Єви Андерс (Eve Anders). На рисунку 2.3 надано зображення з її колекції аксесуарів 2021р.

Рис. 2.3 – Брошки з колекції аксесуарів дизайнера Єви Андерс, [77]

Вивчивши роботи відомих ювелірів було вирішено виконати ряд ескізів ювелірних виробів брошок також зі стилізацією комахи метеликів та бабок. Як об'єкт було обрано брошки у формі бабок та метеликів, які мають яскраве забарвлення і, як ювелірні аксесуари, безсумнівно будуть привертати увагу до персони, яка буде носити подібний виріб.

2.1.3 Визначення проєктних завдань, методів і засобів проєктування творчої колекції моделей брошок

Проєктні завдання зводяться до:

1. вибору форми брошок;
2. пошуку шляхів максимальної реалізації форми брошок до форм прототипів;
3. застосування техніки виготовлення брошок на фетровій основі;

Основу колекції мають складати класичні моделі брошок на фетровій основі. У ланцюжку дій, для створення колекції, існують 4 ступені проєктування:

1. вибір концепції і теми;
2. створення ескізів;
3. макетування.

При виборі концепції, величезний вплив надає суспільство, події, що відбуваються, культура, в якій ти знаходишся, а також модні течії. В розробці сучасної колекції цінується прояв національних традицій, не в етнографічному відтворенні, а в контексті інтернаціонального стилю і моди, які передбачають створення сучасної прикраси, з поліпшеними естетичними і функціональними властивостями.

На основі проведеного аналізу особливостей використання національних традицій в проєктуванні сучасних колекцій ювелірних брошок були виділені наступні основні напрямки проєктної діяльності:

1. Звернення до традицій народного декоративно-прикладного мистецтва, національних звичаїв і обрядів.
2. Введення в колекції сучасної брошки композиційних елементів, для посилення знаковості і образності композиційного рішення.
3. Використання композиційно-декоративних рішень в проєктуванні брошки: колористичної гами, орнаментів, вишивки, оздоблень і доповнень.
4. Використання оригінальних, традиційних матеріалів і технологій виготовлення брошки.

5. Використання знаково-символічної функції брошок орнаменту, виду і структури орнаментальних мотивів.

Мета авторської концепції – відповідати потребам суспільства в носінні прикрас і розробити колекцію брошок, на тему «Арт комахи».

2.2 Розробка творчих ескізів моделей колекції брошок

2.2.1 Розробка творчої ідеї для створення колекції

Одним з найважливіших етапів в розробці ювелірного виробу є етап створення ескізу. У нього входять декілька етапів: вивчення особливостей даного виробу, вибір форми, стилізація форми з урахуванням ергономіки. Стилiзація – це спосiб художнього перетворення реальних форм природного i предметного свiту з метою змiни його естетичного функцiонального значення в художньому зображеннi. Також, в мистецтвi, що має намир i пiдкреслена iмiтацiя характерних особливостей стилю, або iсторичної епохи [2]. Зокрема образ комахи досить часто зустрiчається в ювелiрних брошках.

Творча iдея концепцiї – надати максимальну схожiсть брошцi до комах прототипiв. Образ бабки простежується протягом всiєї свiтової художньої культури в самих рiзних творах мистецтва. Людина з найдавнiших часiв надихався образами бабок, її зовнiшнiм виглядом i, звичайно, здатнiстю лiтати i виблискувати на сонцi рiзьбленими крилами. На рисунку 2.4 надано творчий колаж джерела натхнення.

Бабки мають характерний впiзнаваний зовнiшнiй вигляд, але для графiчної переробки i стилiзацiї зображень комахи необхідно було ретельно вивчити її будову i зовнiшнi особливостi.

Тонке витягнуте черевце бабки складається з одинадцяти сегментiв i зазвичай має округлу форму. Характерна для всiх комах грудка з тонкими лапками з'єднує довге черевце з головою, бiльшу частину якої займають два ока [12].

Головною прикрасою бабок є їхнi крила. Вони завжди дуже великi, розмiром практично на всю довжину тiла. У рiзних видiв крила можуть

незначно відрізнятись за розмірами, або бути практично однаковими. Кожне крило утворюється накладеними один на інший хітиновими шарами, кожен з яких має власну складну мережу жилок, хоча вся густа мережа жилкування зовні виглядає єдиною.

Рис. 2.4 – Колаж творчого натхнення для розробки колекції брошок

Практично всі проміжки всередині основних жилок крила бабки покриті мережею ще більш дрібних. У вільних проміжках між дрібними жилками утворюються найтонші поля і осередки різних форм і розмірів. Як помітну особливість в будові можна відзначити щільний і темний відрізок у краю крила, який насправді складається з потовщених жилок і осередків, іноді особливо пігментованих.

2.2.2 Структурний аналіз творчого джерела і його трансформація в модель-образ.

Крила метеликів і бабок є основним джерелом натхнення для дизайнерів. На рисунку 2.5 представлено рисунки крил бабок і метеликів. Реалістичні зображення з книг з біології є чудовим джерелом для структурного аналізу метеликів і бабок. Реалістичні наукові малюнки відмінно підходять, щоб на їх основі зробити ескізи брошок на фетровій основі. За великим рахунком важливі тільки контури крилець і розташування прожилок.

Ще одним способом зробити крильця – це сплести їх з дроту. В цьому випадку для реалістичності перетинок використовують фатин, а бісером оформляють тільки зовнішній контур крила. При створенні брошки на фетровій основі можна використовувати елементи плетіння. Найчастіше так роблять, коли хочуть закріпити на фетрі великий кабошон з натурального каменю.

Метелики мають середні розміри 3-4см, тіло метелика в свою чергу складається з голови, грудей і черевця. Далі детально на них зупинимося. Голова метелика округлої форми з плескатою потиличною частиною з'єднана з грудьми. Опуклі очі метелика круглої, або овальної форми займають більшу частину поверхні голови [19].

Груди метелика мають трьох-сегментну будову. Передня їх частина менше середньої і задньої. На задній частині грудей метелика розташовані три пари ніжок (або лапок), що мають характерну для комах будову. Передні лапки метелика на гомілках мають шпори, які призначені для підтримки гігієни вусиків. Черевце метелика у формі подовженого циліндра складається з десяти сегментів кільцеподібної форми.

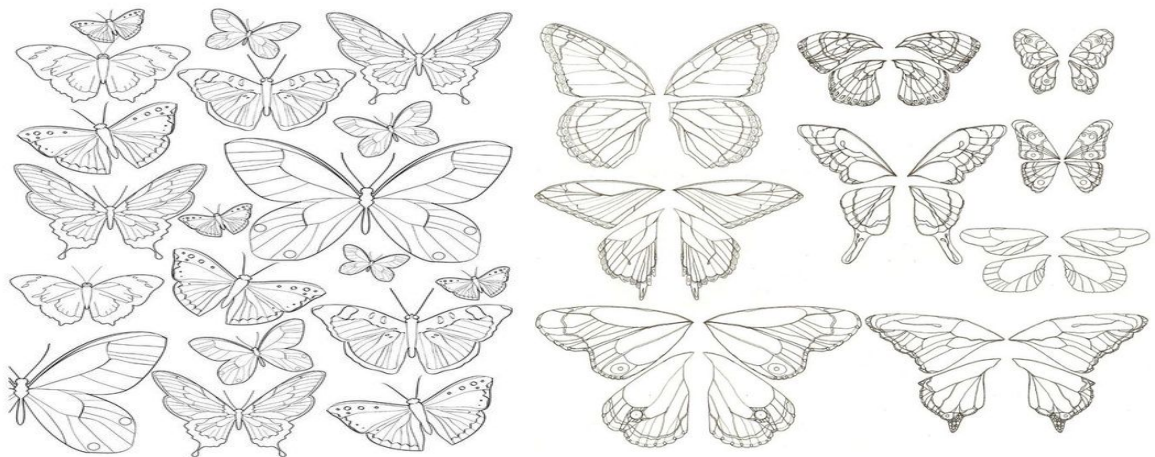
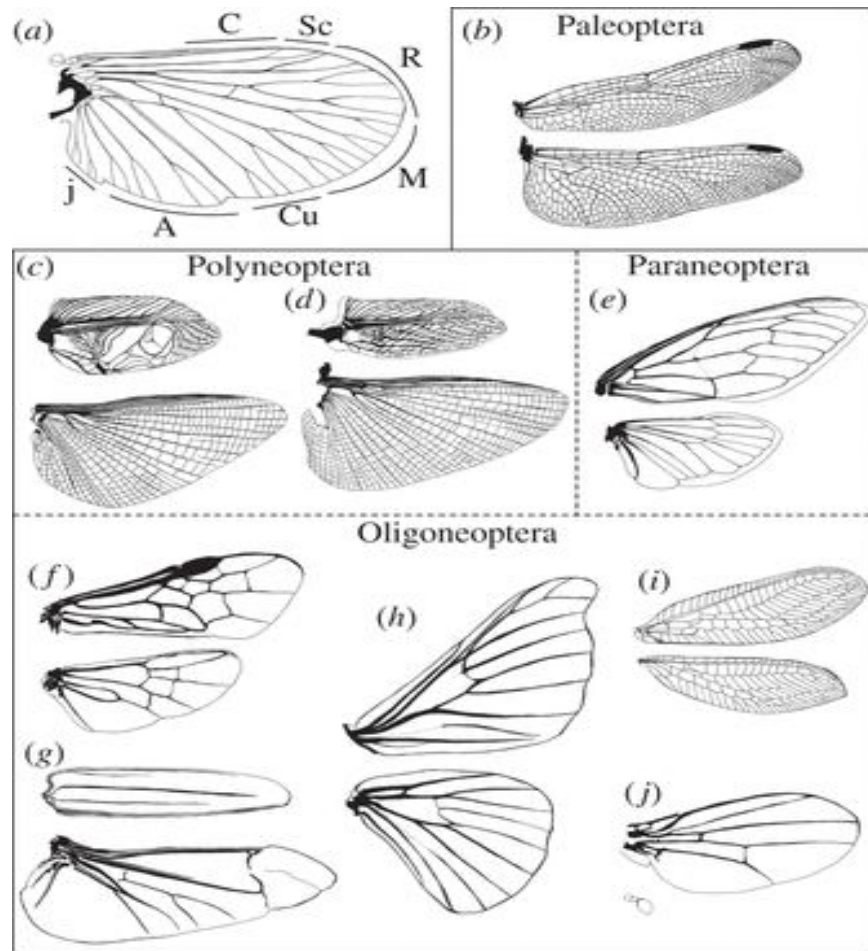

Рис. 2.5 – Стилізація форми крил на брошках у формі метеликів та бабок

Крила метелика складаються з двох пар, вони покриті плоскими лусочками різної форми, пронизані поздовжніми і поперечними жилками і мають перетинчасту будову. Причому розмір задніх крил може бути, як

однаковими з передніми крилами, так і значно менший. Саме візерунок крил метелика, який може мати найрізноманітніші поєднання кольорів і робить метеликів прекрасними. Але варто зауважити, що забарвлення метеликів служить не тільки для краси, але і в якості захисного камуфляжу, який іноді дозволяє метелику злитися з навколишнім оточенням.

Бабки мають трохи видовжені форми: довжина 5-6 см, ширина 6-7 мм.

Бабки мають характерний впізнаваний зовнішній вигляд. В їх будові виділяються:

- струнке подовжене обтічне тіло (черевце), часто має яскраву блискуче забарвлення;
- велика голова;
- груди;
- крила.

Черевце комах видовжене і тонке, округлої форми, у деяких видів бабок воно може бути плоским і широким. Його складають 11 сегментів, що складаються з двох частин: терніта (верхнього півкільця) і стерніту (нижнього полусегмента).

Очі бабки, що займають більшу частину її голови, складаються з більш 30 000 дрібних очок (фасеток). Голова бабки рухомо з'єднана з грудьми. Груді мають характерну для всіх комах будову і складається з передньо-середньо-, та задньогруді, на яких розташовані лапки.

Забарвлення бабки буває прозорим, а також зеленого, жовтого, блакитного, або синього кольору. У деяких видів відзначаються візерунки у вигляді плям, або затемнень на тілі, або на крилах [21].

Як показав структурний аналіз сучасних брошок у формі комах, більшість дизайнерів максимально намагаються передати забарвлення крил даних комах, які залежить від специфічних особливостей кутикули, окремих пластинок, різних мікроскопічних реберець та інших дрібних деталей. Саме вони створюють неповторні ефекти дифракції, інтерференції і дисперсії світла, який падає на крила бабки. Завдяки цьому можна спостерігати

блискучі металеві переливи на крилах деяких бабок. Крім подібних особливостей забарвлення бабок може бути не тільки цілком прозорою, але й з відтінками блакитного, синього, жовтого і зеленого кольорів. Іноді можна помітити плямисті візерунки на крилах і черевці бабок [21].

Детально розглянувши будову бабок, можна з упевненістю говорити про те, що бабки вражають своєю витонченою формою, різьбленими блискучими крилами і приголомшливим забарвленням, а головне – грають велику роль в естетичному сприйнятті світу людиною, даючи простір фантазії діячам мистецтва.

Орієнтуючись на природну прозорість крил при відображенні води і легкі фіолетово-блакитні переливи поверхні крил при ламанні сонячних променів, а також на асоціації бабки з легкістю, ніжністю та крихкістю, було вибрано біле колористичне рішення керамічної рами з легкими сірими, сизими, блакитними і бузковими переливами і затінення рельєфу в окремих частинах рами. При розробці необхідно зосередитися на її реальності, де каміння, увінчує прозорі крила бабок, утримували їх від неусвідомленої дії.

Мабуть, найпоширеніші брошки схожі на раптово застиглих в польоті метеликів. Їх популярність обумовлена неймовірною красою крил – різноманітність оформлення обмежується виключно фантазією працюючого над прикрасою дизайнера. Комаха може бути повністю золотим з ажурними крилами, але частіше за все можна побачити метеликів з покритими емаллю крильцями і діамантовими (або фіанітовими) тільцями [34].

Вдало підібраний матеріал, дозволив створити колірний нюанс деяких елементів. Нюанс (франц. Nuance) – відтінок, тонка різниця, ледь помітний перехід. Навіть невелике додавання яскравого кольору, здатне пожвавити всю роботу. Колірного акценту не повинно бути багато, так як виріб може виглядати занадто яскравим.

Кольори по-різному впливають на людину. Наприклад, жовті й зелені кольори викликають найбільшу різноманітність асоціацій. Це пов'язано з тим, що в природі вони представлені частіше і більше, ніж інші. Кожен з

відтінків визначається в нашій свідомості з особливим станом предмета, або явища, звідси і різноманіття асоціацій; Зелений колір означає душевний спокій і має релаксуючу дію. Він зцілює, розслабляє і пом'якшує людини. Має сильну асоціацію з весною, молодістю, оновленням і натуральністю. Люди, які віддають перевагу зеленому кольору: врівноважені, працездатні і логічно оцінюють ситуації [12].

Жовтий колір найчастіше означає нестримність; сприяє нестандартному мисленню, креативності, підвищенню проникливості. Цей колір відкритості і товарищкості. Люди, які віддають перевагу цьому кольору: гнучкі, талановиті і позитивні. Червоний колір – спектральний, теплий, важкий, збудливий. Він означає – пристрасть, красу, любов, іноді може сприяти вилеску агресії і негативу. Люди, які віддають перевагу цьому кольору активні, з пристрасною натурою, цілеспрямовані. Синій – це колір споглядання, роздуми і роздумів, володіє заспокійливому впливом, має дуже сильну психологічну цінність. Синій є кольором переконання, але він не так емоційно тисне, як червоний. Синій символізує вічні цінності, висоту і глибину, мудрість і строгість. Підходить для людей: строгих, серйозних, з високими моральними принципами [32].

Чорний – це колір багатства і престижу, загадки і статусності. Зазвичай його поєднують з більш теплими і яскравими квітами для надання більшої контрастності. Часто вважають за краще замкнуті і серйозні люди. Срібний колір – це неупередженість, плавність. Виходить з сірого, висловлює прагнення до свободи і спробу подолати всі обмеження. Втілює в собі благородність, безпеку, міцність. Завдяки прямій асоціації з металом, сріблястий здається міцніше, надійніше.

Поряд з технологічними, естетичними вимогами до виробу, при його розробці, вимоги комфорту є найважливішими. Тому виріб виконано з урахуванням ергономічних факторів. А саме, брошки не мають колючих і ріжучих деталей, які можуть привести до травмування і зіпсованого одягу.

Всі брошки можна об'єднати в одну колекцію, так як вони мають загальну природну тематику і виконані в єдиному стилі. Кожному виробу притаманне плавність ліній, витримана загальна округла форма. Вся колекція виконана в певному колірному поєднанні. В результаті розробки брошки з колекції мають стати оригінальною частиною жіночого образу.

2.2.3 Розробка нових естетичних властивостей творчої ідеї. Розробка фор-ескізів моделей колекції

Бабка – символ відваги, активності, удачі. Найбільше цих витончених комах люблять і шанують в Японії. Для японців вона стала уособленням войовничої відваги, щастя і удачі. У колишні часи перед важливим боєм японці приносили бабок в жертву богам, просячи удачі в бою і перемоги над ворогами. Прикраса у вигляді бабки дарує людині легкість, невимушеність, комунікабельність, допомагає залучити до нього нових людей.

Метелик – це символ легкості і грації, душі, безсмертя. Перші слова, що приходять в голову при погляді на метелика – це легкість, грація, краса. Але крім цього загальноприйнятого погляду на ці прекрасні створіння, є й інші варіанти. За деякими версіями метелик символізує рай. У кельтів ці витончені створіння були уособленням душі і вогню. Китайці ж вважали метеликів символом безсмертя, дозвілля, удачі і радості. У стародавніх греків вважали метелик була символом безсмертя душі. У японців метелик асоціювалася з марнославною жінкою, гейшею, жінкою з занадто легковажним ставленням до життя. Незважаючи на це, в Японії, де майже у кожної жінки є прикраса з метеликом, вважається, що метелики допомагають зберегти молодість і красу.

Пара метеликів в Японії означає подружнє щастя, а білий метелик – дух померлого [41]. Пара брошок у вигляді метеликів стане відмінним подарунком з побажанням щастя в особистому житті.

В ході аналізу зібраного історичного, біологічного та ілюстративного матеріалу, була сформульована концепція проєкту. Було вирішено створити

декоративну колекцію брошок, поклавши в основу декору стилізовану інтерпретацію крил бабки та метеликів. На рисунках 2.6–2.8 надано фор-ескізи моделей брошок колекції. В результаті роботи було обрано найбільш вдалі ескізи.

Рис. 2.6 – Фор-ескізи моделей брошок у формі метеликів

Рис. 2.7 – Фор-ескізи моделей брошок у формі метелика і бабок

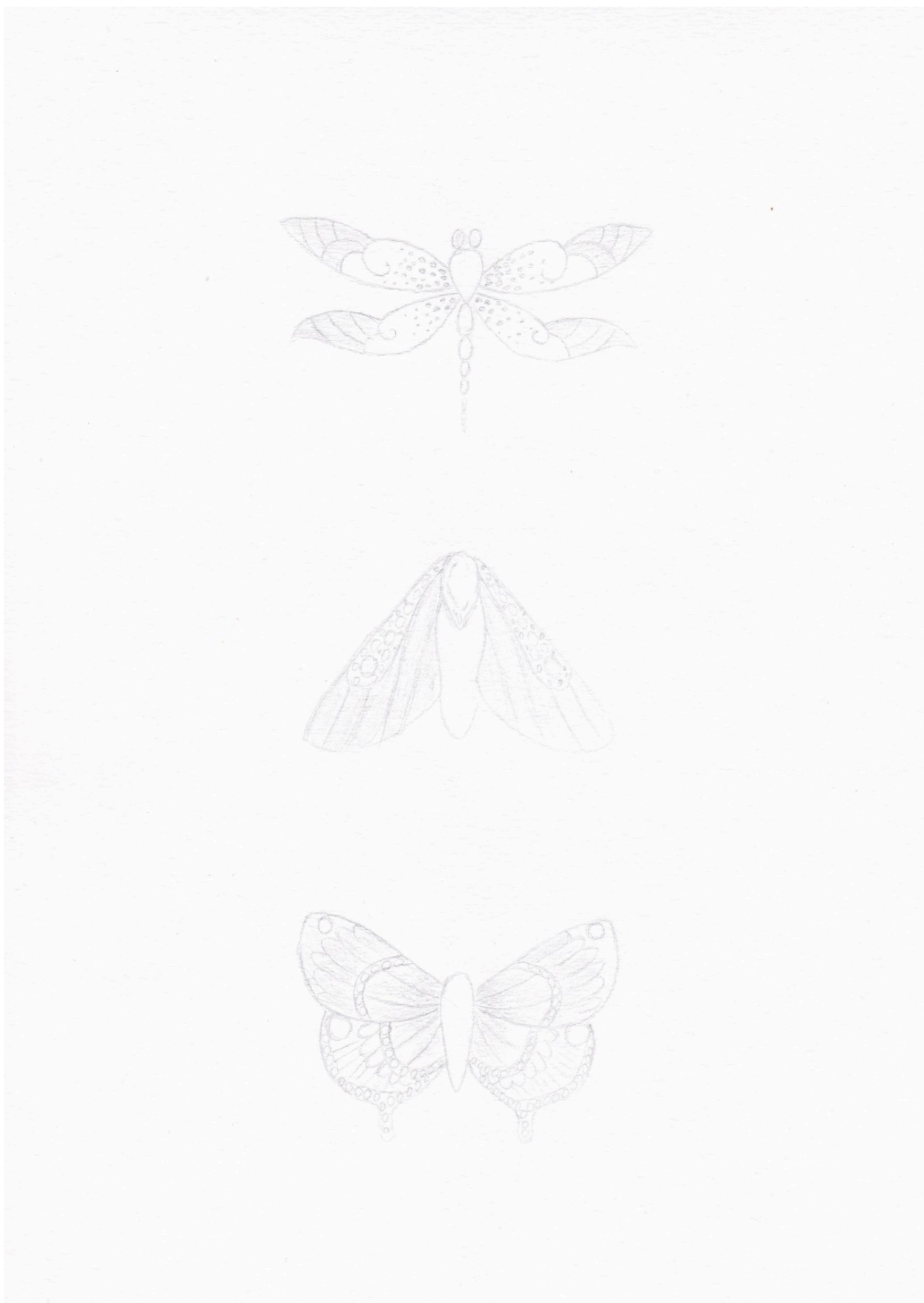

Рис. 2.8 – Фор-ескізи моделей брошок у формі метелика і бабок

2.2.4 Розробка базової символ-форми колекції.

Для розробки базової символ-форми виробів було досліджено основні форми крил метеликів і бабок. На початковому етапі стилізації було виділено кілька характерних рис формування тіла, обраних комах контрастні надкрила. На їх основі було здійснено трансформацію в модель-образ виробів колекції (рис. 2.9–2.11).

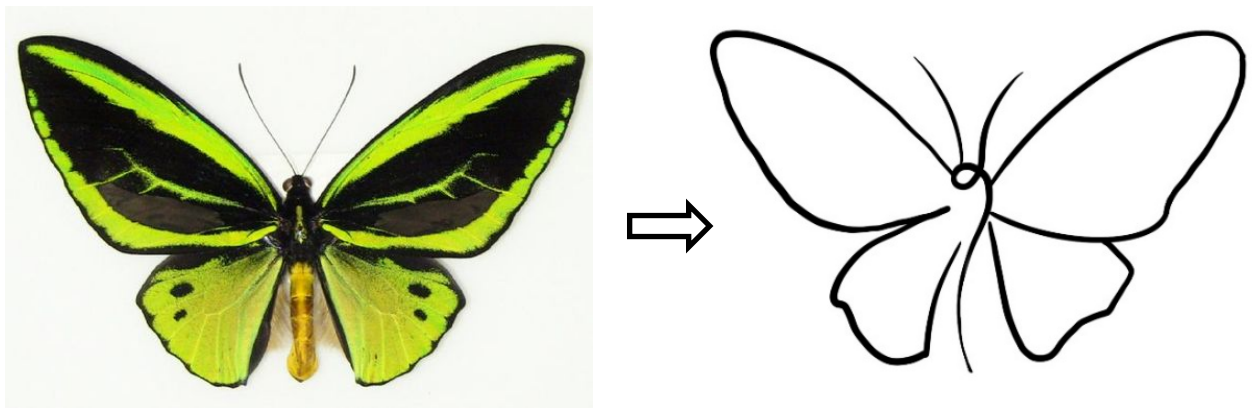

Рис. 2.9 – Трансформація в модель-образ

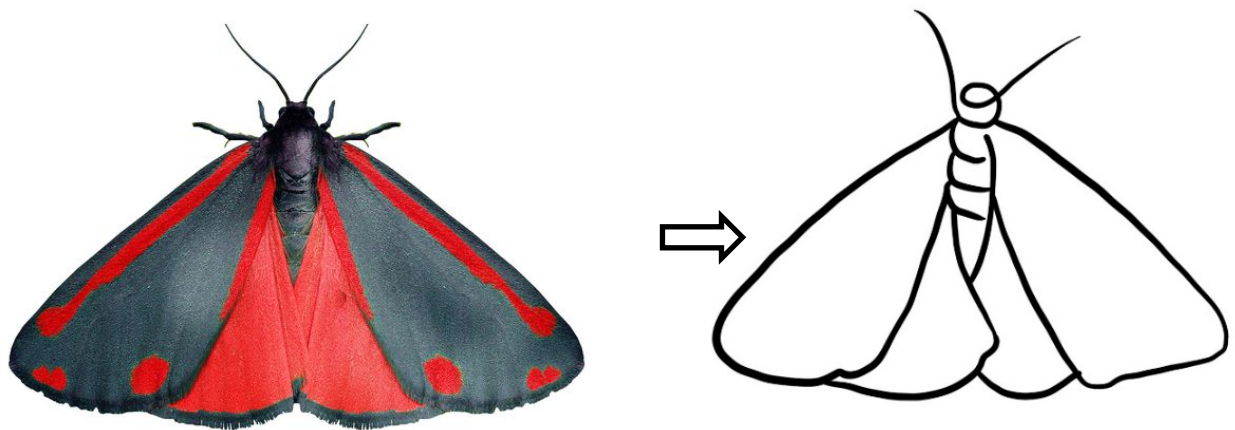

Рис. 2.10 – Трансформація в модель-образ

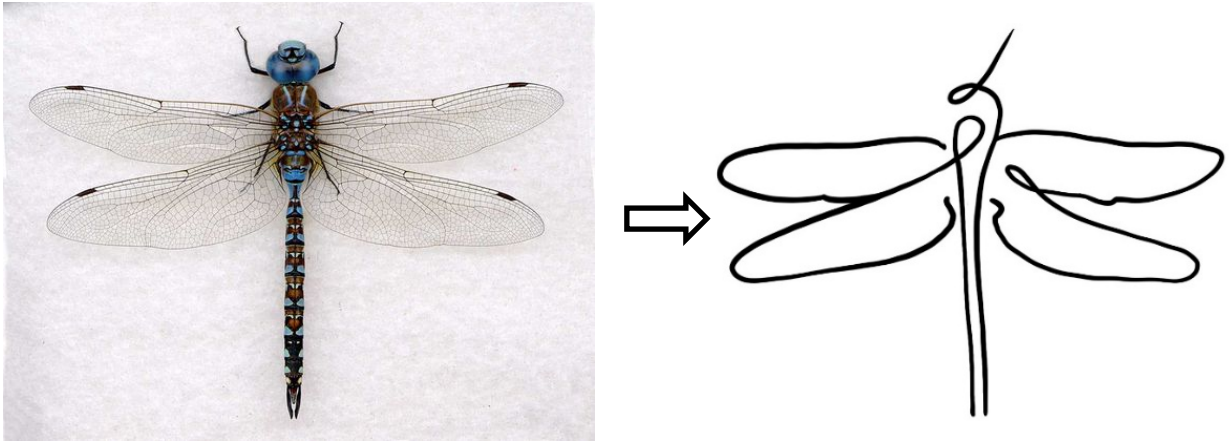

Рис. 2.11 – Трансформація в модель-образ

В ході аналізу зібраного історичного, біологічного та ілюстративного матеріалу, була сформульована концепція проекту. Було вирішено створити декоративну колекцію брошок, поклавши в основу декору стилізовану інтерпретацію крил бабки та метеликів. Відмінною рисою даного виробу мало стати горизонтальне положення форм крил та композиційний поділ ескізів виробів на три частини по вертикалі (рис. 2.12).

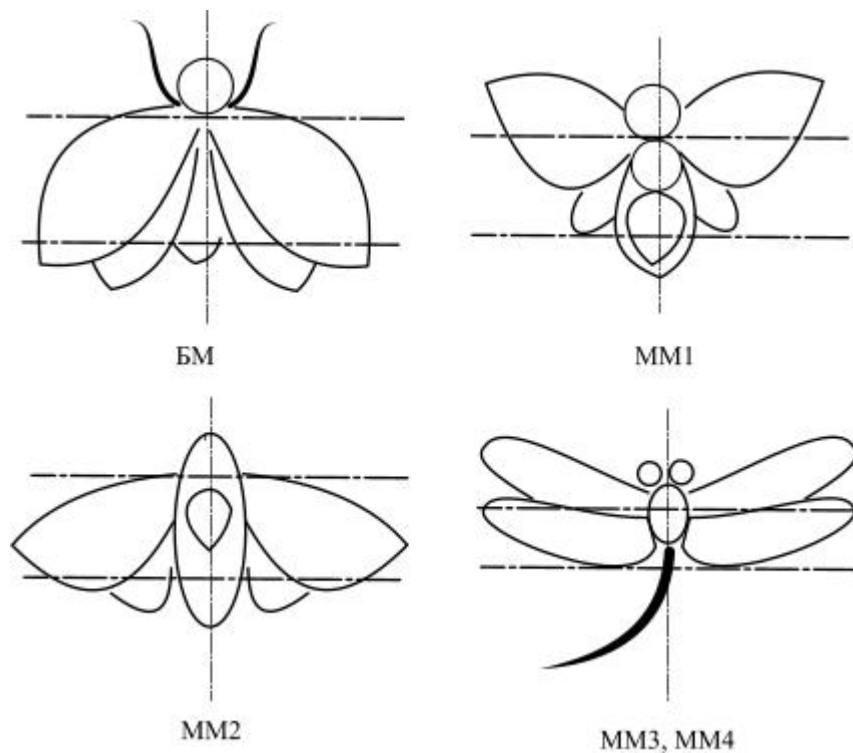

Рис. 2.12 – Схема композиційного поділу ескізів виробів на три частини по вертикалі

Зокрема, для моделей бабок ММ3 і ММ4 застосовано однаковий композиційний поділ. Моделі відрізняються матеріалами з яких виготовлені крила та кольоровою гамою бісеру і намистин.

2.2.5 Розробка ескізного ряду моделей колекції брошок

В основу створюваної з урахуванням стилю колекції брошок в формі комах обов'язково повинна бути також закладена гармонія колористичних співвідношень всіх композиційних елементів, кольорові акценти і знаковість колориту. Творча концепція побудови колекції брошок в формі комах пов'язана з основними тенденціями розвитку міжнародної художньої культури, з національними і етнохудожніми традиціями.

Художній образ колекції формується і розкривається шляхом пошуку нових форм, фактурних, колористичних і орнаментальних рішень моделей, досягнення цілісності і виразності всієї колекції. Трансформація творчого джерела (брошки) в процесі асоціативного проектування конкретних форм брошки передбачає ряд послідовних етапів.

Ескіз – початковий начерк, що закріплює сенс художнього творіння, зведення, пристосування. Ескіз – жваво сповнений побіжний візерунок, не є підсумковим твором. Може бути виконаний у різноманітних техніках. Шляхом порівняння багатьох варіантів, вибирають підсумковий і прорисовують його більш детально. Після перших начерків були обрані близькі до досконалості форми брошок.

Розробка ескізів моделей колекції заснована на базових знаках символах, надає достатню інформацію про конструктивно-технологічну структуру проєктованих моделей, які будуть складати колекцію, формотворчі лінії і членування, функціональні і декоративні елементи. Визначальними елементами формування базового структурного простору моделей колекції є: базові знаки-символи, базова конструкція, довжина, силуети, засоби декорування, те що об'єднує моделі і є узагальнюючим в колекції.

Крила метеликів і бабок – контури крилець і розташування прожилок, – були розроблені на основі реалістичних малюнків з книг з біології. Ескізи брошок були виконані в альбомі за допомогою акварелі. Вироби намальовані в реальному розмірі і максимально точно (рис. 2.13-2.17).

Рис. 2.13 Ескіз базової моделі брошки

Рис. 2.14 – Ескіз моделі-модифікації брошки ММ1

Рис. 2.15 – Ескіз моделі-модифікації брошки ММ2

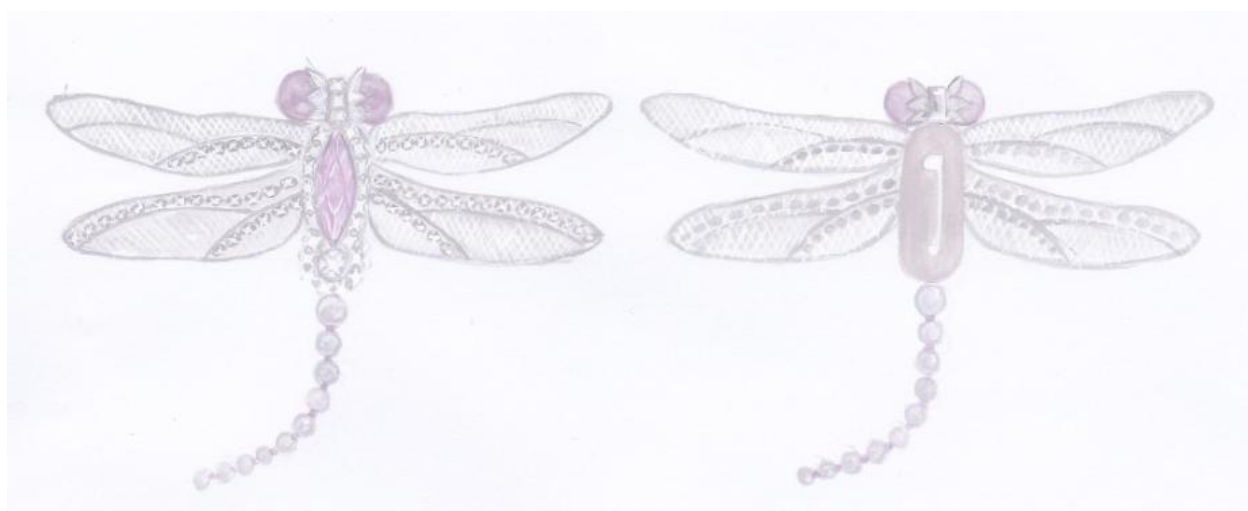

Рис. 2.16 – Ескіз моделі-модифікації брошки ММ3

Рис. 2.17 – Ескіз моделі-модифікації брошки ММ4

В творчих ескізах колекції представлено докладне відпрацювання форми, уточнення пропорцій, виявлення формотворчих та декоративних

ліній, уточнення колірних рішень, вибір конструктивного рішення і матеріалів. Розробка ескізів моделей колекції заснована на базових знаках, символах, надає достатню інформацію про конструктивно-технологічну структуру проєктованих моделей, які складають колекцію, формотворчі лінії і членування, функціональні і декоративні елементи.

Висновки до розділу 2

В ході аналізу зібраного історичного, біологічного та ілюстративного матеріалу, була сформульована концепція проєкту, що полягає створенні брошок, що максимально точно відтворюють справжніх бабок і метеликів. Тому в основу декору було покладено стилізовану інтерпретацію крил бабки та метеликів. Відмінною рисою виробів даної колекції є горизонтальне положення форм крил та композиційний поділ на три рівні частини по вертикалі.

В результаті роботи було розроблено дев'ять фор-ескізів олівцем і п'ять ескізів аквареллю. На ескізах зображення комах надано в натуральну величину. Вони визначають розміри та форми композиційних плям. Також підібрано графічну розробку крил метеликів і бабок, що максимально ефектно показує естетику крил комах, їх структурні лінії, осередки їх наповнення.

3 Конструкторський розділ

3.1 Розробка і виготовлення моделей творчої колекції брошок

3.1.1 Вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції

Проектна колекція моделей ювелірних виробів брошок на концепційному рівні будується на принципах виготовлення брошок на фетровій основі. Відповідно проектна колекція аксесуарів містить моделі виробу виду брошок стилю комахоподібної форми, оздоблених камінням.

Макетування – форма проектно-дослідного моделювання, в об'ємній формі. Макет виготовляється в реальних розмірах і пропорціях, пластиці і колірному рішенні. макет допомагає подолати мінуси ескізування і постачає достовірних даних про виріб.

Проектні макети мають такі відмінності як: масштаб, матеріал, технологія, структурна складність, міра умовності і деталізація. У макетах відображається ступінь завершеності, кольорово-графічна особливість, трудомісткість, міцність, довговічність і якість виконання. Для макета використовується практично будь-який матеріал – конструкційний, обробний і допоміжний.

Оскільки брошки даної колекції мають розміри 3*6 см, то макети було зроблено в натуральну величину, з картону. Базовими складовими елементів форми даної колекції брошок є фетрова основа.

На завершальному етапі передбачається художнє оформлення макета. Повний проєкт, включає в себе основні компоненти: план, розгортка і перспектива. У деяких моментах ці компоненти можуть бути заміщені макетом іншого кольору. В даній роботі було застосовано твердий вид макета, тобто картон.

3.1.2 Вибір матеріалів

Складовими елементами формування базового (незмінного) простору моделей колекції є базова конструкція комахи – метелика та бабки, довжина виробів 3-6 см, кольорова гама відповідає представленим відтінкам на рис. 3.1. Визначена гама кольорів розкриває ніжність і тендітність метеликів (зокрема нічних) і бабок, а також відповідає модній кольоровій палітрі.

Рис. 3.1 – Кольорова гама колекції брошок

Розкішний вигляд брошкам надає використання не лише бісеру, а й інших матеріалів – намистин різної форми, а часом шкіри, пір'їн, шматочків хутра тощо. На рисунку 3.2 представлено колаж матеріалів для виготовлення виробів колекції.

Рис. 3.2 – Колаж матеріалів

На сьогоднішній день магазини надають величезний вибір матеріалів для біжутерії, зокрема для брошок на фетровій основі, проте якісні і розкішні брошки мають досить високу вартість.

Бісер і намистини є основним матеріалом в створенні брошки. Намистини призначені для прикраси виробу, створення акцентів. Для того, щоб було зручно і легко створювати брошку, а після використовувати її тривалий час, краще всього використовувати половинчасті намистинки – вони зручно лягають, їх простіше пришивати, вони надійніше тримаються.

Бісер і фетр. Фетр користується великим попитом у всіх сучасних рукодільниць і модниць. Цей матеріал дозволяє виготовити найрізноманітніші аксесуари завдяки:

- відмінній міцності;
- м'якості і простоті різання;
- повній відсутності необхідності обробляти краї;
- здатності тривалий час зберігати форму.

Щоб зробити брошку на фетровій основі треба намалювати на фетрі малюнок, а потім обшити його бісером. Після завершення необхідно видалити надлишок фетру з країв.

Бісер і камені. Камені, особливо в поєднанні з бісером, завжди цікаво і ефектно виглядають на брошках. Це безпосередньо пов'язано з контрастом, який створюють у поєднанні ці матеріали. Багато майстринь користуються кабошоном, який є наполовину дорогоцінним, а також має овальну або круглу форму.

Основні матеріали для виготовлення брошок:

- міцна тонка волосінь (продається спеціально для роботи з бісером) або мононитки;
- бісер і намистини різних розмірів та кольорів;
- фетр для вирізання основи на вишивку;
- голка для пришивання бісеру;
- олівець для нанесення малюнка на основу;

- ножиці;
- ескіз з нанесеними чіткими контурами елементів брошки;

Клей є важливим інструментом при виготовленні брошок на фетровій основі. Може бути використаний як звичайний клей «Момент-Кристал», так і клейовий пістолет з силіконовим клеєм або спеціальні клеї для фетру. До них відносяться:

- клей «FG40Z» – спеціалізований клей для фетру, паперу, пасток та ін. Не залишає плям, легко видаляється водою, зручна форма подачі для дрібних деталей;
- «UNU Creativ» – легко склеює різні види тканини і видаляється з поверхні водою.

Голки для виготовлення брошки на фетровій основі беруться найдовші, тонкі і з маленьким вушком. Вибирати вид голки необхідно в залежності від типу тканини (основи), товщини нитки. Так, для брошки з бісеру на фетрі потрібна гостра голка товщиною №10-15. Чим більше номер, тим голка довше і тонше.

Бісерні нитки – відрізняються більшою міцністю, зносостійкістю. Розрізняються наступні види ниток: натуральні; синтетичні з поліаміду і лавсану; армовані з лавсанової серцевини, обплетені другою ниткою

У натуральних ниток широка палітра кольорів, вони м'які, тактильно приємні. Існують і недоліки - низька міцність, швидко рвуться, при високій вологості гниють. Усунути цей недолік можна обробивши нитки бджолиним воском.

Перевагами синтетичних ниток з поліаміду і лавсану є їх висока міцність, стійкість до зовнішніх чинників, незначна усадка, висока довговічність і здатність не заплутуватися.

Армовані нитки з лавсанової серцевини, обплетені другою ниткою володіють високою міцністю, еластичністю, зносостійкістю, стійкістю до зовнішніх чинників. З недоліків – висока вартість і вкраплення хімічних елементів, які можуть викликати алергію.

Крім матеріалу, важливо враховувати товщину нитки. Часом нитки можна замінювати волосінню або монопниткою.

Фетр – це основа для вишивки. Даний матеріал на основі вовняного волокна. Буває натуральним, напіввовняним, штучним, з бамбуковими волокнами і віскозою. Нижче розглянемо особливості кожного матеріалу.

Натуральний фетр – досить стійкий, податливий до фарбування. Він відштовхує забруднення, гіпоалергенний. У нього висока вартість і підвищена здатність до деформації.

Напіввовняний фетр – найчастіше це суміш вовни з віскозою у співвідношенні 60:40. Він не поступається натуральному в властивостях, але для невеликих деталей, наприклад для брошки, зовсім непридатний, тому що виріб швидко втрачає форму.

Штучний фетр – акрил або еко-фетр. Придатний для прання, зберігає форму, добре забарвлюється, не линяє, жорсткий, і не еластичний.

Фетр з бамбуковими волокнами і віскозою – жорсткий, міцний, добре забарвлюється, приємний до тіла, але втрачає форму.

Бісер – це невеликі намистини різних форм. Підбираючи тип бісеру, краще зупинитися на одному, щоб малюнок не здавався змазаним, неоднорідним або окремі бісеринки не вибивалися [32]. Контрольні точки якості бісеру – це однорідність (розмір і форма намистин не відрізняються один від одного) і не фарбуються при попаданні води.

Види бісеру можна розділити в залежності від країни-виробника: китайський, чеський, японський.

Китайський бісер – дрібний, намистини часто не однакової форми. Тому для створення брошки бісером на фетрі краще користуватися іншими видами бісеру.

Чеський бісер має чіткі і рівні грані. Користується великою популярністю. Чеський бісер знаходиться в середній ціновій категорії.

Японський – один з найбільш якісних: відповідність кольорової гами, форми, розміру, ваги, але і ціна того показник [23].

Намистини – мають рівну кулясту форму. У брошки використовуються для виділення частини зображення, додання об'ємності. Намистини можуть бути натуральні, штучні і напівкоштовні.

Стрічки – додатковий елемент декору брошки, стане в нагоді для обробки країв і додання об'ємності. За типом матеріалу бувають різними (шовкові, сатинові, бавовняні).

Брошки мають фетрову основу і виконуються шляхом пришивання і приклеювання деталей.

При створенні брошки на фетрові основі можна використовувати елементи плетіння. Найчастіше ці техніки використовують, коли хочуть закріпити на фетрі великий кабошон з натурального каменю.

Для виготовлення колекції брошок головним матеріалом оздоблення було обрано намистини та кристали. Додатковими матеріалами в створенні прикрас були: м'яка та жорстка канитель, люрексові нитки, стрази в металевій оправі, стразовий ланцюг, чеський та японський бісер, штучні перли, біконуси Swarovski, кристали (виробництва Кореї та Чехії). Матеріалом для підложки аксесуарів було обрано фетр. Для декоративної підложки було використано натуральну та еко-шкіру чорного та білого кольорів. Також в роботі використовувались бархат, фатин, жорсткий дріт та біжутерні шпильки.

3.1.3 Виконання композиційно-конструктивного аналізу моделей колекції

Зв'язок моделей в колекції проектних брошок здійснюється на основі основних елементів форм і їх властивостей, а також пропорцій частин форми, ритмічних повторів, статички або динаміки, різних прийомів виділення композиційного центру [2].

На етапі дослідження творчого джерела проведено його вивчення і структурний аналіз форм, пропорцій, пластики, фактури матеріалів і колориту.

Одними з найважливіших знакових якостей системи колекція є колір і властивості колористичної гармонії, які передають інформацію про споживача, його національну приналежність, соціальне становище, призначення костюма. Кожен період розвитку моди характеризується своєю колірною гамою і орнаментом, які в модних тенденціях є вихідною точкою при формуванні концептуальних ідей в дизайні сучасних колекцій костюма.

Орнаментация збагачує композицію брошок, дає можливість отримувати нові образні рішення. Тому орнамент є одним з елементів який бере активну участь у формуванні концептуальної ідеї колекції. Орнаментальний малюнок і форма брошки завжди органічно пов'язані між собою, доповнюють один одного, підкреслюють образність і знаковість національних мотивів.

Декоративне оздоблення виконується безпосередньо на поверхні форми і відіграє значну роль у формуванні концепції колекції. При цьому просторова форма практично не змінюється, а збагачується композиційною виразністю і знаковістю.

У творчій асоціативній розробці сучасних колекцій брошки займають особливе місце і виступають зразком смаку, краси і доцільності, а й втілює різні прояви національного декоративного мистецтва та художньої культури нації.

Брошка, в своїх століттями сформованих формах, сконцентрувавши багаторічний досвід народу, втілює його в функціональності, раціональності і доцільності ювелірних виробів. Національні традиції, етнічні мотиви використовуються як творчий імпульс в пошуку нових образних, композиційних і конструктивних рішень в проектуванні брошок.

Творчий аналіз брошок дозволив виявити наступні його художньо-композиційні характеристики: функціональність; логіку формоутворення різних видів брошок; декоративне рішення стосовно форм брошок: колірну гамму, декор, образне рішення; символічну функцію та знаковість.

В процесі роботи над композицією колекції брошок виконано пошук виразності форм і ліній, розподіл художньо-композиційних елементів форми і колірних плям.

3.2 Розробка сценарного образу творчої колекції брошок

Прикраси можна є невід'ємною складовою образу сучасної людини. Саме прикраси і доповнення підкреслюють індивідуальність, демонструють оточуючим смак власника, його статус і достаток. Використання брошок дозволяє урізноманітнити костюм, надати йому певний настрій та акцент.

Дипломна колекція виготовлена в одному стилі та включає в себе асортимент виробів, що створюють єдиний образ. Демонстрація виробів здійснюється шляхом їх експозиції у вітринах магазинів, та фото в інтернет-магазинах. На рисунку 3.3 представлено зразок викладки виробів на вітрині магазину для демонстрації творчої колекції брошок.

Рис. 3.3 – Зразок викладки виробів на вітрині магазину для демонстрації творчої колекції брошок.

На рисунку 3.4 представлено варіанти подачі брошок для інтернет-магазинів, інтернет-майданчиків з продажу хенд-мейд продукції тощо.

Рис. 3.4 – Варіанти подачі брошок для інтернет-магазинів

Висновки до розділу 3

В процесі розробки брошок виконано пошук виразності форм і ліній, розподіл художньо-композиційних елементів форми і колірних плям. Композиція також 2-й розділ

Розробка ескізів моделей колекції заснована на базових знаках символів, надає достатню інформацію про конструктивно-технологічну структуру проєктованих моделей, які будуть складати колекцію, формотворчі лінії і членування, функціональні і декоративні елементи. Визначальними елементами формування базового структурного простору моделей колекції є: базові знаки-символи, базова конструкція, довжина, силуети, засоби декорування, те що об'єднує моделі і є узагальнюючим в колекції.

Виявлено характерні особливості джерела творчості, виділені основні характерні ознаки: незвичайні форми, пропорційні членування, ритмічна організація елементів, пластика і фактура, колірне рішення костюма, традиції, характерні для певної національної культури. Виділені в процесі досліджень основні ознаки творчого джерела взяті за основу роботи над серією ескізів моделей. Основне завдання цього етапу – збереження образного змісту.

РОЗДІЛ 4

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ

4.1. Вибір обладнання для виготовлення моделей брошок

Основними інструментами для виготовлення брошок на фетровій основі є: голка для бісеру, маркер для тканини, п'яльця для вишивання, круглогубці, клей-момент, клейовий пістолет і стіки з силіконовим клеєм, пінцет з прямими кінчиками, гострі ножиці для вишивання, кравецькі і для паперу.

Важливим фактором для виконання брошки високої якості є забезпечення добре натягнутої тканини, на якій виконується вишивка. Для цього потрібно використовувати п'яльця. При виготовленні колекції брошок було використано роз'ємні дерев'яні п'яльця діаметром 20 см.

Іншим важливим інструментом є ножиці. Для забезпечення всього процесу виготовлення брошок необхідними є 3 різновиди ножиць: ножиці для вишивання з довжиною лез 2,0 см, кравецькі з довжиною лез 11,5 см, ножиці для паперу з довжиною лез 9,0 см. Застосування ножиць для різних видів робіт забезпечує якісне обрізання краю вишивки, трафарету, фетру.

При виготовленні брошок було використано голки для бісеру №11. Голки повинні бути тонкими (для нанизування бісеринок з отворами діаметром до 1 мм) і міцними (для проколювання шарів фетру і еко-шкіри).

Нанесення контурів брошок на тканині для вишивання, ліній розміщення намистин і страз виконувалося за допомогою маркеру для тканини. Оскільки для брошок на фетровій основі з еко-шкірою протипоказаним є застосування волого-теплової обробки, дії вологи, тому при виготовленні брошок було використано маркер, слід від якого зникає протягом двох діб без додаткових впливів.

Для забезпечення міцного клейового з'єднання було використано клейовий пістолет для силіконових стіків діаметром 5 мм та клей «Момент».

Для закріплення країв вусиків брошок метеликів і бабок, а також країв канітелі було використано круглогубці для біжутерії і творчості.

4.2. Розробка технологічної послідовності обробки моделі брошок

Для отримання готових брошок нам необхідно зробити ряд спеціальних технологічних етапів:

1. Підготовчі роботи.
2. Перенесення ескізу на фетр за допомогою маркера для текстилю.
3. Пришивання жорсткої канітелі по контуру зображення.
4. Пришивання перлин, бісеру, пасток, стразової-ленти.
5. Виконання лапок, вусиків метеликів і хвостиків бабок.
6. Обрізання зайвого фетру.
7. Приклеювання картону до основи брошки.
8. Вирізання деталі з еко-шкіри по формі брошки.
9. Закріплення булавки на еко-шкірі.
10. Приклеювання еко-шкіри до картону.
11. Обшивання краю брошки бісером між двох основ.
12. Закріплення бісеру додатковою ниткою.

У таблиці 4.1 надано технологічний процес виготовлення брошки на фетровій основі.

Таблиця 4.1.

Технологічний процес виготовлення

	Операція	Інструмент	Примітки
1	Ескіз виробу	Папір, олівці, гумка	кольорові, НВ, Н, В
2	Креслення ескізу	Папір для креслення, олівці, гумка	Олівці НВ, Н, В
Розробка брошки на фетровій основі			
5	Пришивання жорсткої канітелі по контуру		голки
6	Пришивання перлин, бісеру, пасток, стразової-ленти	нитки	Перлини та бісер

7	Обрізка лишнього фетру	ножиці	
8	приклеювання картону до основи брошки	клей	
9	Закріплення булавки на еко-шкірі, вирізаній по формі брошки		Еко-шкіра булавка
10	приклеювання еко-шкіри на картон		картон
11	обробляємо край бісером між двох основ,потім закріплюємо додатковою ниткою між усіма бісеринами	Нитка та голки	

Виготовлення моделей брошок-бабок. На підготовчому етапі необхідно на основі розроблених ескізів і кольорової гами підібрати матеріали і їх сполучуваність – різновиди бісеру і намистин, страз за кольорами, формою, блиском, а також канитель, фетр (за кольором, товщиною). Зважують бісер для наборів для плетіння брошок за допомогою ювелірних ваг. Поштучно відраховувати маленькі елементи є недоцільним. При закріпленні бісеру на тканині керуються наступними правилами.

- сегменти заповнюють не тільки дрібним бісером, але й намистинами і камінням різних розмірів;
- малюнок заповнювати починають з контурів – спочатку прошивають внутрішні контури, а тільки потім заповнюють середину;
- контур великих декоративних деталей обшивають невеликим бісером, але кожен бісеринку закріплюють окремо;
- у метелику симетрія малюнка буде тільки прикрашати виріб, але й виріб буде здаватися більш акуратним;

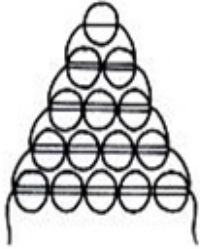
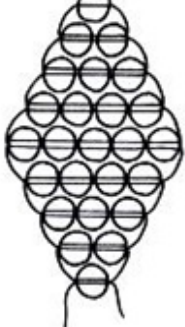
- варіюючи розміри намистин і бісеру, розставляють акценти, тому не варто перевантажувати картинку.

Для достовірності передачі зовнішнього вигляду – роблять вусики метелика. Для цього протягують дріт через намистину, що виконує роль голови метелики. Нанизують бісеринку на дріт і ниткою закріплюють через виворітну сторону, цим самим закріплюють і дріт. Нанизують бісер бажаної на дріт довжини і закінчують вусик нанизавши бісеринки більшого розміру, які й закріплюють. У таблиці 4.2 надано техніку паралельного плетіння за допомогою якого виконано крила брошки базової моделі БМ.

Таблиця 4.2.

Техніка паралельного плетіння (вишивки)

№ з/п	Назва операції	Графічне зображення	Послідовність виконання операції
1	Підготовка дроту до роботи		Взяти відрізок дроту завдовжки 20 см і зігнути його по середині.
2	Утворення 1-го та 2-го рядів		Нанизати на один кінець дроту 3 бісеринки. Пропустити другий кінець дроту крізь останню і передостанню набрані бісеринки. Підтягнути кінці дроту.
3	Виготовлення 3-го ряду		Нанизати на один кінець дроту 3 бісеринки, а другий кінець пропустити через них у протилежному напрямку.

4	Виготовлення 4-го та 5-го ряду		Нанизати на один кінець дроту 4 бісеринки і пропустити другий кінець дроту через них у протилежному напрямку. Нанизати на один кінець дроту 5 бісеринок і протягнути через них другий кінець дроту.
5	Закінчення елемента		Закінчити виготовлення елемента наступним чином: в кожному наступному ряді зменшувати число бісерин на одну або за схемою, яка наведена в технологічній карті.

Особливості виготовлення брошок «бабка», моделі ММ3 і ММ4.

Матеріали: біконуси Сваровські (Swarovski), бісер японський Toho, бісер японський Міюкі, бісер чеський, намистини чеські, золотиста шкіра, металева фурнітура, ножиці, клей момент, мононитка, голка, картон, фетр, ручка, олівець.

Після нанесення зображення виробу на фетр, до нього приклеюють кристали за допомогою супер-клеєм Момент. Пришивні кристали мають два отвори, через які вони пришиваються до заготовки брошки монониткою.

Потім кристали обшиваються навколо бісером Takumi. Для цього набираємо по 2 бісеринки потрібного кольору і входимо голкою в фетр приблизно на відстані цих бісеринок. Виводимо голку на лицьову сторону посередині між бісеринок. Проходимо голкою через другу бісеринку. Повторюємо ці дії поки не буде обшито весь кристал.

Для очей бабки ідеально підійшли золоті дропси від Міюкі, які було пришито над тілом бабок. Для укріплення очей бабок з боків необхідно обшити їх контур. Потім виводимо голку біля самої основи, де пришили очі,

набираємо 5 бронзових бісерінок 15-го розміру і одним стібком робимо доріжку між очима.

Після цього починають вишивати контури крил. 12. Починаємо заповнювати малюнком крила, нашиваємо магатама (плоскі крапельки) і стеклярус. Використали чеський бублик O-bead, який прикріплюємо за допомогою дрібної бісеринки. Після цього виводимо голку на лицьову сторону в отвір бублика, набираємо бісеринку, заходимо голкою назад в отвір бублика.

Вишиваємо навколо бублика трикутник стеклярусом і 2 ряди світлим бісером з внутрішньої позолотою. Вишиваємо ще 2 ряди світлим бісером назустріч. Усередині трикутника простір заповняють дрібні бронзові бісеринки. Потім переходять до роботи над нижнім крилом. Порожнє місце розшивають дрібним бісером.

Виготовлення хвостика виконується стандартним швом, по 2 бісеринки. Тут в якості двох бісерінок буде виступає пара: бісеринка-біконус Swarovski. Відділяємо біконуси між собою містками з дрібного бісеру. Тобто встаємо зліва від пришитою на попередньому кроці бісеринки, набираємо 6 дрібних, йдемо на виворіт праворуч від бісеринки. Таким чином, бісеринки, які розділяли біконуси, залишаються під містками. Обшивають хвостик по контуру, використовуючи бісер Takumi Toho. Після цього містки і біконуси остаточно встають на свої місця.

Вирізаємо фетр по контуру так, щоб у вишивках крайнім рядом була саме лінія з бісеру або намистинки, пришиті паралельно зрізу. Це дозволить зрізати максимально близько до нитки, а значить, мінімізувати видимий фетр.

Для зміцнення форми хвостика було пришито з вивороту пін. Це дозволить хвостіку не підніматися, не йти в сторони. Конструкція завжди повинна бути надійною.

Обвести контур брошки олівцем на еко-шкірі і вирізати. З твердого тонкого картону вирізати заготовки по форму брошки, але на 2 - 3 мм менше контуру виробу. Вирізати отвори для застібки.

Приклеїти і пришити до фетру застібку, що надає виробу додаткової надійності в експлуатації. Приклеїти до фетру картонну заготовку, а потім і з еко-шкіри, вставляючи пази застібки в вирізані отвори.

Обшивання брошки по контуру. Виконується з права на ліво. Мононитку виводимо між фетром і шкірою. Вишивку тримають лицьовою стороною до себе. Набирають 2 чеські намистини 11го розміру. Ввести голку в шкіру, відступивши від краю на 2 мм. Вивести на сторону фетру між краєм фетру і крайнім пришитим бісерним поруч, максимально наближеним до цього самому ряду.

Вивести голку через ліву бісеринку. При цьому права тримається тільки наполовину. Але її буде закріплено в самому кінці. Набрати ще одну бісеринку, ввести голку в шкіру, відступивши на 2 мм від краю і від попереднього стібка. Важливо всі стібки робити однаковими і на однаковій відстані один від одного. Вивести голку через ліву бісеринку.

Коли залишається зовсім небагато, намагаємося підігнати так, щоб бісеринок влізло рівно стільки, скільки потрібно, не залишивши просвіти, але і не наплив на першу бісеринку. Останньою бісеринкою буде перша. Зробити стібок із еко-шкіри на лицьову і вивести голку з бісеринки. Після цього завести голку в будь-яку сусідню бісеринку, зробити кілька закріплюючих стібків, проходячи крізь фетр в різних напрямках. Зрізати нитку.

Таким чином, було описано послідовність виготовлення брошок-метеликів (БМ, ММ1, ММ2) і брошок-бабок (ММ3, ММ4).

4.3. Техніка безпеки при виготовленні моделей колекції

Виготовлення прикрас включає в себе ряд технологічних процесів, які вимагають для створення безпечних умов праці при їх виконанні здійснення комплексу організаційно-технічних і профілактичних заходів.

Правила безпеки при роботі з ножицями [15]:

- 1) ножиці зберігаються в певному місці, в підставці або робочій коробці;
- 2) класти ножиці зімкнутими лезами від працюючого, передаючи, тримати їх за зімкнуті леза;
- 3) працювати добре відрегульованими і заточеними ножицями.
- 4) не залишати ножиці розкритими лезами;
- 5) стежити за рухом і положенням лез під час роботи;
- 6) використовувати ножиці тільки за призначенням.

Правила безпеки при роботі з голкою:

- 1) зберігати голки і шпильки в певному місці (спеціальній коробці, подушечці), не залишати їх на робочому місці, не вколювати в одяг;
- 2) необхідно використовувати при шиті наперсток;
- 3) не використовувати в роботі іржаві голки і шпильки;
- 4) шматки зламаних голок або шпильок збирати і викидати, загорнувши в папір;
- 5) необхідно поррахувати кількість взятих шпильок перед початком роботи і кількість шпильок по закінченню роботи, воно повинно збігатися.

Техніка безпеки при роботі з електроприладами (праскою) [16]:

- 1) перед роботою з електроприладом перевірити справність шнура;
- 2) включається і вимикається електроприлад, тримаючись за корпус вилки сухими руками;
- 3) без нагляду електроприлад не залишає включеним;
- 4) праска ставиться тільки на спеціальну жаростійку підставку;
- 5) під час роботи шнур не повинен торкатися подошви праски;
- 6) електроприлад зберігається у вертикальному положенні;

- 7) вибирається відповідний складу тканини режим прасування;
- 8) при прасуванні не можна торкатися рукою гарячих поверхонь праски і змочувати пропрасовуйте тканину рясно водою.

Далі розглянемо правила безпеки праці, санітарії і гігієни при виготовленні виробів з бісеру.

1. Перед початком роботи підготувати робоче місце.
2. Сидіти потрібно прямо, не нахиляючи низько голову.
3. Роботу виконувати при достатньому освітленні.
4. Роботу тримати на відстані 25-30 см від очей.
5. Інструменти класти на стіл ручкою до себе, передавати – ручкою від себе. Ножиці кладуть, зімкнувши леза, гострими кінцями від працюючого. Передавати ножиці необхідно тримаючи за зімкнуті леза.
6. Плоскогубці, круглогубці та кусачки тримати в обхват, не закладати пальці між ручками інструмента.
7. Зберігати інструменти слід у спеціальній коробці.
8. Голки зберігати у спеціально відведеному місці.
9. Під час роботи, при тугому проходженні голки через бісеринку використовувати наперсток.
10. Не користуватися несправним інструментом, іржавими та зігнутими голками.

Техніка безпеки при роботі з клеєм.

Клей забезпечує надійне з'єднання. Висока адгезійна здатність забезпечує можливість з'єднання самих різних матеріалів – пластику, металу, гуми, шкіри, дерева, кераміки, фарфору. Він міцно склеює тверді (нерухомі), а також еластичні матеріали, має високу ступінь проникнення в поверхневі шари з'єднуються предметів. Функціональний в присутності води і в агресивних середовищах. Клей не містить розчинників і застигає при контакті з вологою, яка є як на наших пальцях, так і на поверхнях, що склеюються.

Найбільшого поширення клей отримав в домашньому господарстві для з'єднання різних предметів з кераміки, пластику, картону і гуми. Клей використовується в офісі, вдома, загалом, скрізь, де необхідне швидке і якісне склеювання невеликих або різнорідних матеріалів.

При роботі з цією речовиною слід дотримуватися таких правил безпеки, оскільки клеї несприятливо, а в ряді випадків і шкідливий вплив, зокрема на дихальні органи, слизову оболонку очей. Для цього необхідно дотримуватися наступних правил.

1. Захист обличчя, рук і одягу. Працювати необхідно в захисних окулярах, масці, рукавичках та робочому халаті, волосся повинно бути зібраним.

2. Пари клею цианоакрилата є токсичними, тому при працювати з ним потрібно в масці і з працюючою витяжкою або добре провітрюваному приміщенні.

3. Використовувати лише необхідну кількість клею. Надлишок клею збільшить час застигання, а його надлишки можуть виступити з шва, забруднивши деталі, руки та одяг.

4. Носик тюбика часто забивається. При перервах в роботі хоча б на годину (іноді і менше) необхідно прочищати носик тюбика тонким дротиком. Ні в якому разі не можна тиснути на тюбик в надії пробити його силою.

5. Нахиляйте тюбик від себе і вниз, по можливості прикривши його рукою, щоб зменшити ймовірність попадання клею в обличчя, оскільки він може викликати серйозний опік слизової очей.

6. Згинати і складати розпочатий тюбик з суперклеєм не варто. Він дуже легко ламається на згинах.

При роботі з подібним клеєм слід завжди враховувати, що він за будь-яких умов чудово і швидко склеює шкіру людини. Але реальна небезпека виходить від його парів потрапили в очі. Тому важливо виконувати роботи в окулярах. Також потрібно бути обережним, намагатися не нахилятися над деталями, що склеюються, і ємністю з клеєм, яку бажано завжди тримати

закритою. Але якщо це все таки сталося і пари клею потрапили в очі, їх потрібно промити великою кількістю води, намагатися не терти..

Ще одна небезпека виникає при склеюванні матеріалів, що містять целюлозу, зокрема, бавовняної тканини і папір. У таких випадках є ймовірність екзотермічної реакції, тобто різкого нагрівання і навіть запалення. Тому згідно техніки безпеки не дозволяється використовувати вовняний і бавовняний одяг або тканини при роботі з клеєм, в якому є цианоакрилат.

4.4 Виготовлення в матеріалі моделей колекції

В результаті було виготовлено колекцію жіночих прикрас у формі метеликів та бабок. Фотографії готових брошок виготовлених у матеріалі представлено на рис 4.1-4.5.

а)

б)

Рис. 4.1 – Фото готової базової моделі брошки: а) – вид спереду; б) – вид ззаду.

а)

б)

Рис. 4.2 – Фото готової моделі брошки ММ1: а) – вид спереду; б) – вид ззаду.

а)

б)

Рис. 4.3 – Фото готової моделі брошки ММ2: а) – вид спереду; б) – вид ззаду.

а)

б)

Рис. 4.4 – Фото готової моделі брошки ММ3: а) – вид спереду; б) – вид ззаду.

а)

б)

Рис. 4.5 – Фото готової моделі брошки ММ4: а) – вид спереду; б) – вид ззаду.

Висновки до 4 розділу

В розділі було описано технологічну послідовність виготовлення брошок у формі метеликів і бабок на фетровій основі. Також розглянуто основне технічне обладнання застосоване для проектування брошок та встановлено, що ювелірне виробництво включає в себе ряд технологічних процесів, які вимагають для створення безпечних умов праці при їх виконанні здійснення комплексу організаційно-технічних і профілактичних заходів.

Таким чином були розглянуті основні вимоги з техніки безпеки, зокрема правила роботи з основними інструментами (голки, ножиці, кусачки), електроприладами (праска), клеєм.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. У даній роботі було проведено літературний огляд, ознайомлення з історією появи і розвитку брошок. В ході виконання дипломного магістерського проекту визначено тему і ідею колекції та створено колекцію брошок на фетровій основі, які символізують і передають найважливіші і сильні емоції та семеричну містичність природи.

2. Відповідно розроблена колекція брошок у формі комах буде орієнтована на жінок 20-35 років, з доходами 500-700 дол. у місяць, які ведуть активний спосіб життя, мають представницький вид діяльності і можуть витратити на прикраси (аксесуари) 40% доходів.

3. В ході аналізу зібраного історичного, біологічного та ілюстративного матеріалу, була сформульована концепція проекту. Було вирішено створити декоративну колекцію брошок, поклавши в основу декору стилізовану інтерпретацію крил бабки та метеликів. Відмінною рисою даного виробу мало стати горизонтальне положення форм крил та композиційний поділ на три рівні частини по вертикалі. Вибір такого формату виробу визначився завдяки кільком факторам.

4. Брошки мають фетрову основу і виконуються шляхом пришивання і приклеювання деталей. В роботі було використано такі матеріали як: перлини Swarovski, французькі паєтки, біконуси Swarovski, чеський та японський бісер, кристали (виробництва Кореї та Чехії), металізовані нитки, м'яка та жорстка канитель. Зворотній бік брошок виконаний з еко-шкіри чорного та білого кольорів, оздоблений металевою застібкою-шпилькою.

5. Інструменти для виготовлення брошок: круглогубці, п'яльця для вишивання, клей, клейовий пістолет, ножниці, голка для бісеру, мононитки, фетр, шаблон, маркер для тканини.

6. В творчих ескізах колекції представлено докладне відпрацювання форми, уточнення пропорцій, виявлення формотворчих та декоративних ліній, уточнення колірних рішень, вибір конструктивного рішення і

матеріалів. Розробка ескізів моделей колекції заснована на базових знаках-символах, надає достатню інформацію про конструктивно-технологічну структуру проєктованих моделей, які будуть складати колекцію, формотворчі лінії і членування, функціональні і декоративні елементи. Визначальними елементами формування базового структурного простору моделей колекції є: базові знаки-символи, базова конструкція, довжина, силуети, засоби декорування, те що об'єднує моделі і є узагальнюючим в колекції.

7. В 4 розділі розглянуто основне технічні інструменти та обладнання, що було застосовано для проєктування брошок. Встановлено, що виробництво брошок на фетровій включає в себе ряд технологічних процесів, які вимагають для створення безпечних умов праці при їх виконанні здійснення комплексу організаційно-технічних і профілактичних заходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Беннет Д., Маскетті Д. Ювелірне мистецтво. Ілюстрований довідник по ювелірним прикрасам. Пер. з англ. І.Д. Голибіной. -М .: Артродник, 2010. - 497 с .: іл.
2. Де Ларошфуко Ж.В. Ювелірний дизайн ХХІ століття. натхнення і стиль. Пер. з англ. Л.А.Боріс, І.Д. Голибіной, С.В. Звонова. - М .: Артродник, 2014. - 361 с .: іл.
3. В. Журавльова, І. Костіна, Т. Мунтян. ювелірне мистецтво К .: Художник і книга, 2004. - 177 с.
4. Шаталова І.В. Ювелірний Оскар. Де Бірс. - М .: Ювелірінформ, 2001. -168с.
5. Шаталова І.В. Стилi ювелірних прикрас. - М .: 6 Карат, 2017. - 198 с.
6. Третьякова М. Ганутель. Цветы из ниток и проволоки / Марина Третьякова. – М. : Эксмо, 2013. – 64 с.
7. Прикраси Сходу [альбом]. М .: ГМИИ ім. Пушкіна; СПб .: Державний Ермітаж, 2000. - 138 с.
8. Кле А.М. Ван Кліф і Арпель. Спогад про марках. - Paris .: AssoulineVan Cleef & Arpels, 2001. - 107 с .: іл.
9. Бреполя Е. Теорія і практика ювелірної справи. - М .: Книга по
10. вимогу, 2013. - 384 с.
11. Флерів А.В. Матеріалознавство і технологія художньої обробки металів. - М .: Видавництво «В.Шевчук», 2001. - 288 с.
12. Марченков В.І. Ювелірна справа. Вид. 3-е, перероблене і доповнене [навч. посібник]. - М .: Вища школа, 1992. - 256 с.
13. Янг А. Ювелірні прикраси. Пер. з англ. І.Д.Голибіной. - М .: Артродник, 2012. - 208 с.

14. Торгівля: терміни URL:
https://studme.com.ua/1246122011001/marketing/potrebitelskie_svoystva_tovarov.htm
15. Кроу Д. Довідник для ювелірів. - М.: Арт-родник, 2019. - 175
16. Шуман. В. Дорогоцінні й напівкоштовні камені. - М.: ЗАТ «БММ», 2010. - 304 с.
17. Дронова Н.Д. Ювелірний бізнес. - М.: НЦСО, 2009. - 392 с.
18. Дронова Н.Д. Що потрібно знати розкішній жінці. - К.: Науковий центр по сертифікації і оцінки, 2017. - 160 с
19. 19 Vynnychuk M. S., Kolosnichenko M. V., Vydolob D. V., Stonoga D. V. Artistic and stylistic features of modern brooches. Art and design. 2019. №3. С. 9-19.
20. Винничук М., Копієвська Ю. Особливості дизайн-проекування сучасних аксесуарів HANDMADE // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну», м. Київ, 20 квітня 2018 року. Київ: КНУТД, 2018. С.324-325.
21. Розробка колекцій одягу: Навч. посібник. / А.М. Малинська, К.Л. Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко – К.: ПП «НВЦ Профі», 2018. – 140 с.
22. Колосніченко М.В. Мода і одяг. Основи проектування та виготовлення одягу. Навч. посібник / М.В. Колосніченко, К.Л. Пашкевич. – К.: КНУТД, 2018. – 238 с.
23. Гусейнов Г.М. Композиция костюма: учеб. пособие для вузов / Г.М. Гусейнов В.В. Ермилова, Д.Ю. Ермилова. – М.: Академия, 2003. – 432 с.
24. Андросова Э.М. Основы художественного проектирования костюма : учеб. пособие для вузов / Э.М. Андросова. – Челябинск: Медиа-Принт, 2004. – 184 с.
25. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу: Навч. Посібник / М.В. Колосніченко, Л.І. Зубкова, К.Л. Пашкевич та інші. – К.: ПП «НВЦ «Профі», 2014. – 386 с.

26. Шмагало Р. Т. Енциклопедія художнього металу. Том.1. Світовий та український художній метал. Класифікація, термінологія, стилістика, експертиза. Львів, 2015. 420 с.
27. Гайдук Л.М. Сучасні технології моделювання і художнього оздоблення одягу: Навч. посібник. / Л.М. Гайдук, І.В. Васильєва – К.: КНУТД, 2008. – 132 с.
28. Ермилова В.В. Моделирование и художественное оформление одежды. / В.В. Ермилова, Д.Ю. Ермилова – М.: Академия. Высшая школа, 2000. – 184 с.
29. Савельева Н.Ю. Менеджмент и маркетинг в индустрии моды (серия«Учебное пособие») / Н.Ю. Савельева. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2004. – 288с.
30. Беннетт, Д., Маскетти Д. Ювелирное искусство : иллюстрированный справочник по ювелирным украшениям / пер. с англ. : И. Д. Голыбина. Москва: Арт-Родник, 2005. 494 с.
31. Бреполь Э. Теория и практика ювелирного дела. Санкт-Петербург: Соло, 2000. 527 с.
32. Сафина Л.А. Дизайн костюма / Л.А. Сафина, Л.М. Тухбатуллина, В.В. Хамматова. – Ростов н/Д: Феникс, 2006. – 390 с.
33. Гусейнов Г.М. Композиция костюма: учеб. пособие для вузов / Г.М. Гусейнов В.В. Ермилова, Д.Ю. Ермилова. – М.: Академия, 2003. – 432 с.
34. Петушкова Г.И. Проектирование костюма: учебник для студ.учеб.высш. заведений. / Г.И. Петушкова – 2-е изд. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. – 416с.
35. Брюс Дж. Кнут. Справочник ювелира. Справочник по драгоценным камням, металлам, расчетным формулам и терминологии для ювелиров. Омск: ИД «Дедал-Пресс». 2008. 148 с.
36. Мельник М.Т. Индустрия моды. / Мирослав Мельник. – К.: Ліра-К, 2013. – 264 с.
37. Вимоги до якості ювелірних виробів : веб-сайт. URL:

http://comexpert-2.pto.org.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=1701:vymohydoiakostiiuvelirnykhvyrobiv

38. Гураль С. Драгоценные камни. Гид по миру ювелирных секретов. Москва: Эксмо, 2014. 288 с., ил.

39. ДСТУ 3527-97. Вироби золотарські з коштовних металів. Загальні технічні умови. [Чинний від 1997-03-31]. Київ : Держспоживстандарт України, 1998. 17 с (Національний стандарт України)

40. ДСТУ 3375-96. Вироби золотарські. Терміни та визначення. [Чинний від 2006-06-28]. Київ : Держспоживстандарт України, 1997. 60 с.

41. Державний класифікатор продукції та послуг ДК 016-2010. [Електронний ресурс]: Режим доступу: dkpp.rv.ua.

42. Джинкс Макграс. Декоративная отделка ювелирных изделий / пер. с англ. А.Н. Степановой / под. ред. Т. И. Хлебновой. Москва: АРТ- РОДНИК, 2007. 128 с.

43. Дронова Н. Д. Ювелирные изделия. Справочник-энциклопедия: Классификация. Описание. Оценка. Приложение к журналу «Ювелир». Москва: Изд. дом «Ювелир», 1996. 352 с.

44. Куманин В. И., Жижикина Е. Ю. Дизайн ювелирных изделий. Москва : МГУПИ, 2010. 356 с.

45. Куманин В. И., Лившиц В. Б. Материалы для ювелирных изделий. Москва: Кладезь, 2011. 244 с.

46. Марченков В. И. Ювелирное дело. 2-е изд. Москва: Высшая школа, 1984. 192 с.

47. Мутылина И. Н. Художественное материаловедение. Ювелирные сплавы: учеб. пособие. Владивосток: Изд-во ДВГТУ, 2005. 236 с.

48. Енциклопедія швейного виробництва. Навчальний посібник К.: «Самміт-книга», 2010. – 968 с.

49. Новиков В.П. Книга начинающего ювелира: практическое руководство. Санкт-Петербург: Политехника, 2001. 415 с.

50. Никифоров Б.Т., Чернова В.В. Ювелирное искусство: пособие для студентов высших учебных заведений. Ростов на Дону : Феникс, 2006. 249 с.

51. Оливер Э. Искусство ювелирного дизайна. От идеи до воплощения / пер. с англ. Уфимцева В. Ю. Омск: Изд. дом «Дедал-Пресс», 2008. 172 с.

52. Отт Д. Справочник по дефектам литья и иным порокам ювелирных изделий из золота. Омск: Издательский дом «Дедал-Пресс», 2004. 91 с.

53. Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними: Закон України від 18.11.1997 року № 637/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/637/97-%D0%B2%D1%80>

54. Бакан Л.А. Ниткові з'єднання швейних виробів. Частина 1 [Текст] : навчальний посібник / Л. А. Бакан, Л. Б. Білоцька, С. Ю. Лозовенко, Т. О. Полька. К.: КНУТД, 2017. – 212 с.

55. Про затвердження Інструкції про здійснення державного експертно-пробірного контролю за якістю ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 року № 244. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0874-99>

56. Простаков С. В. Ювелирное дело. Серия «Учебный курс»: Ростов на Дону : Феникс, 1999. 352 с.

57. Уткин П. И. Современные ювелирные украшения и костюм. Москва: Госбытиздат. 1963. 31 с.

58. *jtrend* : веб-сайт. URL: <https://jtrend.ru/articles/goticheskoe-iskusstvo-svetskie-ukrasheniya> (дата звернення: 16.12.2021р.)

59. *thepage* : веб-сайт. URL: <https://thepage.ua/ua/style/fashion/istoriya-prikras-znakovi-broshki> (дата звернення: 16.12.2021р.)

60. *Angelagambka* : веб-сайт. URL: http://angelagambka.blogspot.com/p/blog-page_10.html?m=1 (дата звернення: 16.12.2021р.)

61. *jewel* : веб-сайт. URL: http://www.jewel.ru/technique/broshi_v_yaponskoy_tehnike_komono.html (дата

звернення: 16.12.2021р.)

62. *livemaster* : веб-сайт. URL: <https://www.livemaster.ru/item/25036885-ukrasheniya-brosh-rozovaya-kruglaya-s-kvartsem> (дата звернення: 16.12.2021р.)

71. *alltime* : веб-сайт. URL: https://www.alltime.ru/blog/?page=post&blog=watchblog&post_id=ty-prikalyvaeshsya-ot-angliyskoy-bulavki-do-klipsy-kakie-broshi-nosit (дата звернення: 16.12.2021р.)

72. *elle* : веб-сайт. URL: <https://www.elle.com/fashion/g37432907/dolce-and-gabbana-alta-moda-show-venice-2021/?slide=24> (дата звернення: 16.12.2021р.)

73. *vogue* : веб-сайт. URL: https://www.vogue.it/en/shows/show/collections-fall-winter-2019-20/dolce-e-gabbana/details?refresh_ce= (дата звернення: 16.12.2021р.)

74. Chloe. *vogue* : веб-сайт. URL: <https://vogue.ua/ua/gallery/collections/chloe-osen-zima-2020-2021.html#photo-22> (дата звернення: 16.12.2021р.)

76. *thecut* : веб-сайт. URL: <https://www.thecut.com/2015/10/30-best-looks-by-alber-elbaz-at-lanvin.html> (дата звернення: 16.12.2021р.)

77. *eveanders* : веб-сайт. URL: <https://eveanders.com/accessories/> (дата звернення: 16.12.2021р.)